

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Temmuz 2021

Son Güncelleme Tarihi: 24.08.2021

Not: Sunumda yer verilen veri, görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup sadece bilgi amaçlıdır.

A- MAKROEKONOMİK GELİŞMELER.....	3
B- MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM.....	23
C- DIŞ TİCARETTE GELİŞMELER	29
1) MAL TİCARETİ.....	30
2) HİZMETLER TİCARETİ.....	44
D- YATIRIM ORTAMI ve YABANCI SERMAYE	50
E- SERBEST BÖLGELER.....	56
F- İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU ve ÇOK TARAFLI TİCARET	62

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

A-MAKROEKONOMİK GELİŞMELER

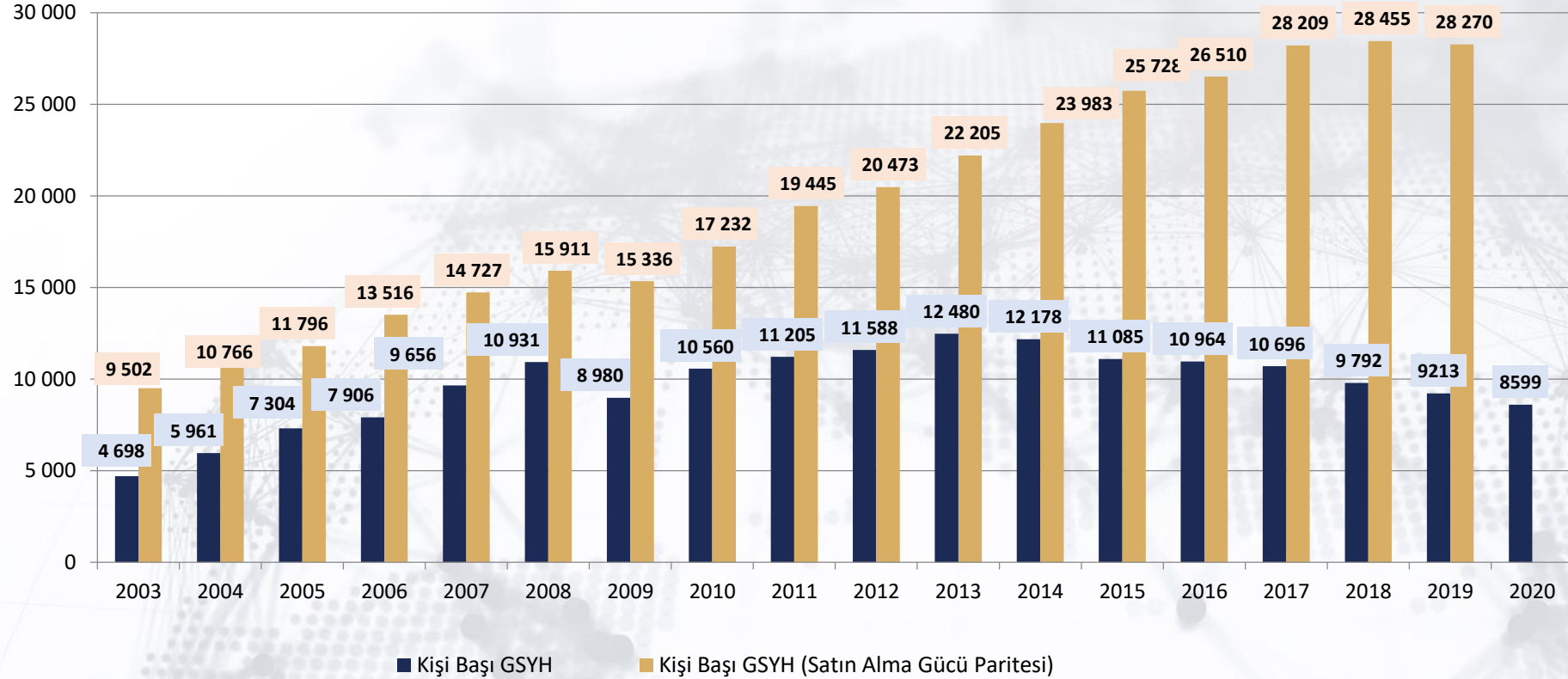
Temel Ekonomik Göstergeler

	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
GSYH ARTIŞI, 2009 Fiyatlarıyla, %	6,9	8,4	6,1	3,3	7,5	3,0	0,9	1,8
GSYH, Cari Fiyatlarla, Milyar TL	171	1.168	2.351	2.627	3.134	3.758	4.320	5.048
GSYH, Cari Fiyatlarla, Milyar \$	273	777	867	869	859	797	761	717
NÜFUS, Bin Kişi	64.269	73.142	78.218	79.278	80.313	81.407	82.579	83.386
KİŞİ BAŞINA GSYH, Cari Fiyatlarla, \$	4.249	10.629	11.085	10.964	10.696	9.792	9.213	8.599
İHRACAT (GTS, F.O.B.), Milyon \$	-	-	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	169,6
İHRACAT(GTS)/GSYH,%	-	-	17,4	17,2	19,2	22,2	23,8	23,7
İTHALAT (GTS, C.I.F.), Milyon \$	-	-	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	219,5
İTHALAT(GTS)/GSYH, %	-	-	24,6	23,3	27,8	29,0	27,6	30,6
İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI (% GTS)	-	-	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3
SEYAHAT GELİRLERİ, Milyar \$	7,6	22,6	26,6	18,7	22,5	25,2	29,8	10,2
DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR (GİRİŞ), Milyar \$	1,0	9,1	19,3	13,8	11,0	12,8	9,3	7,7
CARİ İŞLEMLER DENGESİ/GSYH, %	-3,6	-5,7	-3,2	-3,1	-4,7	-2,6	1,2	-5,1
İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI, %		46,5	51,3	52,0	52,8	53,2	53,0	49,3
İŞSİZLİK ORANI, %		11,1	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,2
İSTİHDAM ORANI, %		41,3	46,0	46,3	47,1	47,4	45,7	42,8
TÜFE, (On iki aylık ortalamalara göre değişim) (%)		8,6	7,7	7,8	11,1	16,3	15,2	12,28

Kaynak: TÜİK, TCMB

Kişi Başı Düşen GSYH, ABD Doları

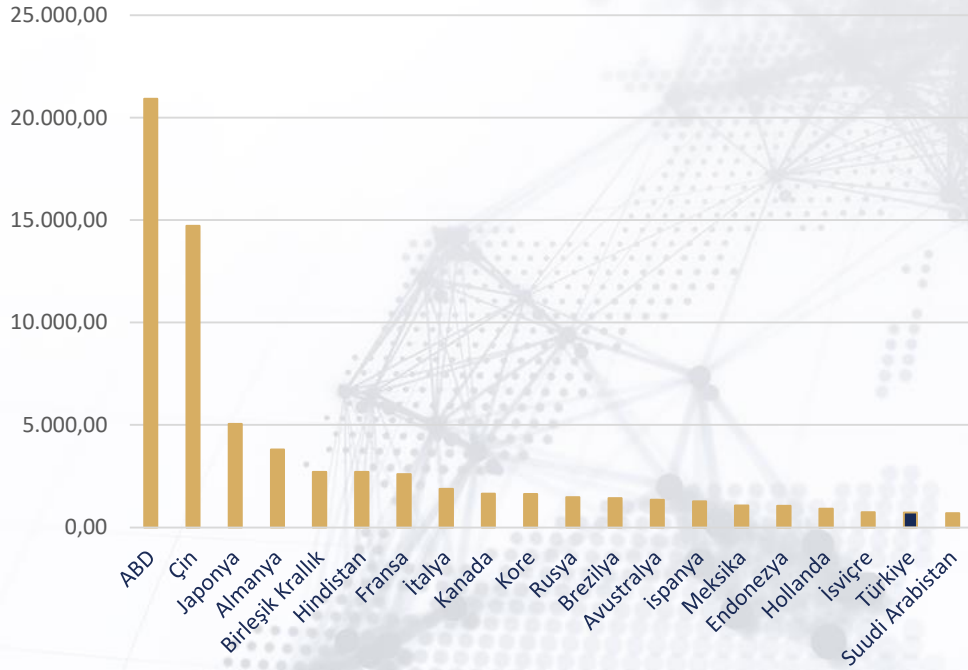
Kaynak: TÜİK

- Kişi başı Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH), 2020 yılında, 2002 yılına göre yaklaşık 2,5 katına çıkarak 3.608 dolardan 8.599 dolara yükselmiştir.
- Satın Alma Gücü Paritesine (SGP) göre, 2019'de kişi başı GSYH, 28.270 dolar olmuştur.

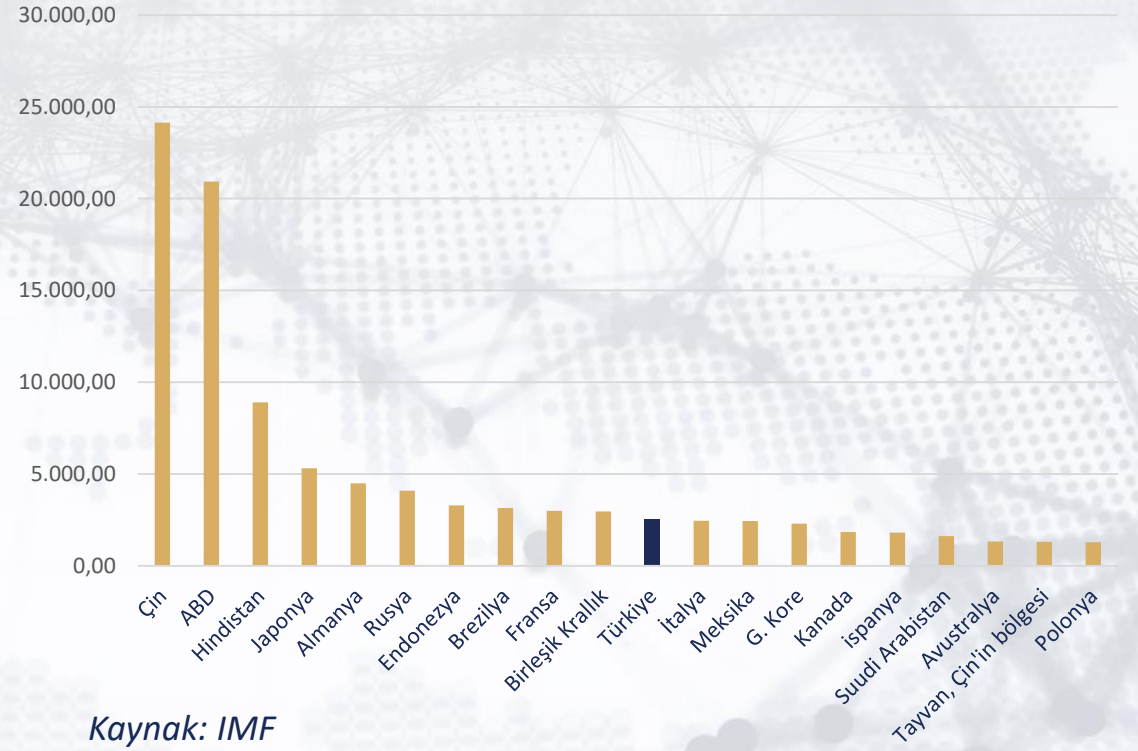
Dünya'nın En Büyük 20 Ekonomisi (Cari ve Satın Alma Gücü Paritesine (SGP) Göre GSYH)

GSYH (Cari) Milyar \$

Kaynak: IMF

GSYH (SGP) Milyar \$

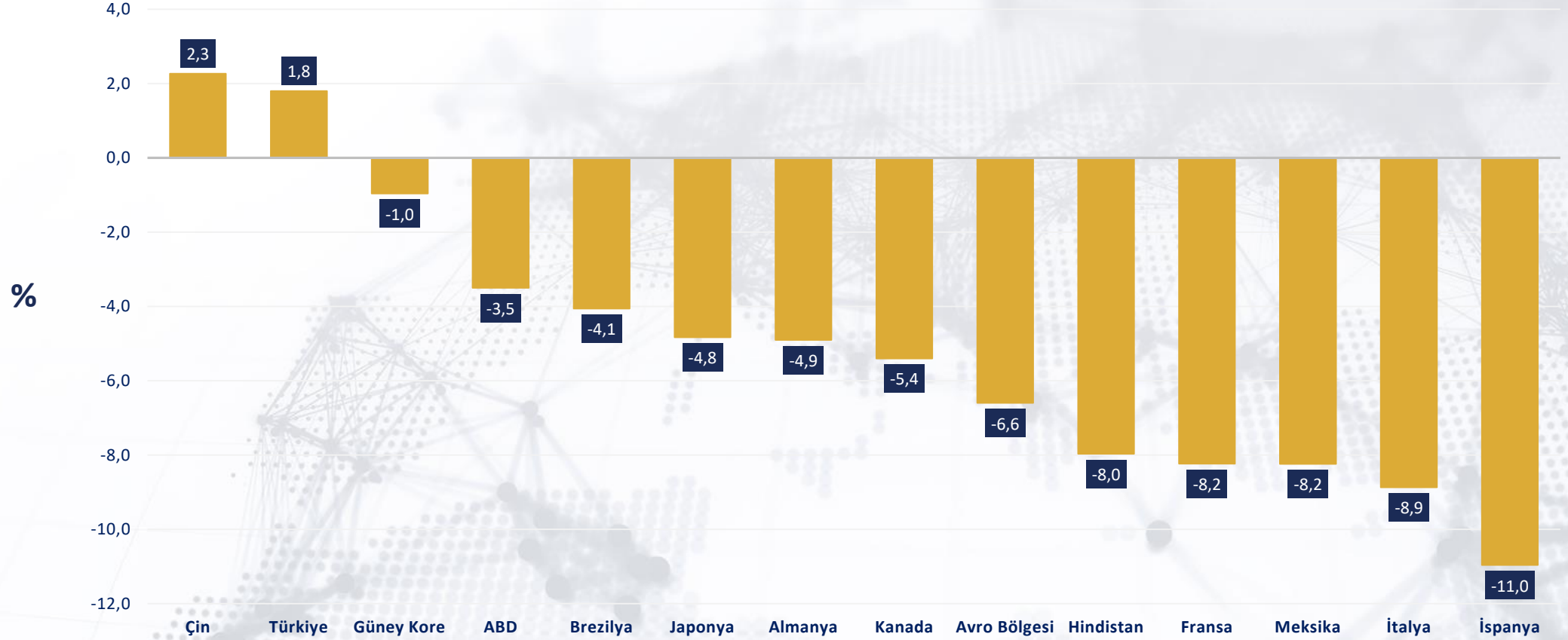

Kaynak: IMF

- 2020 yılı itibarıyla satın alma gücü paritesine göre GSYH sıralamasında Türkiye, Dünya'nın 11., Avrupa'nın 4. büyük ekonomisidir.

Başlıca Bölgeler ve Ülkeler İtibarıyla GSYH Artışları (2020)

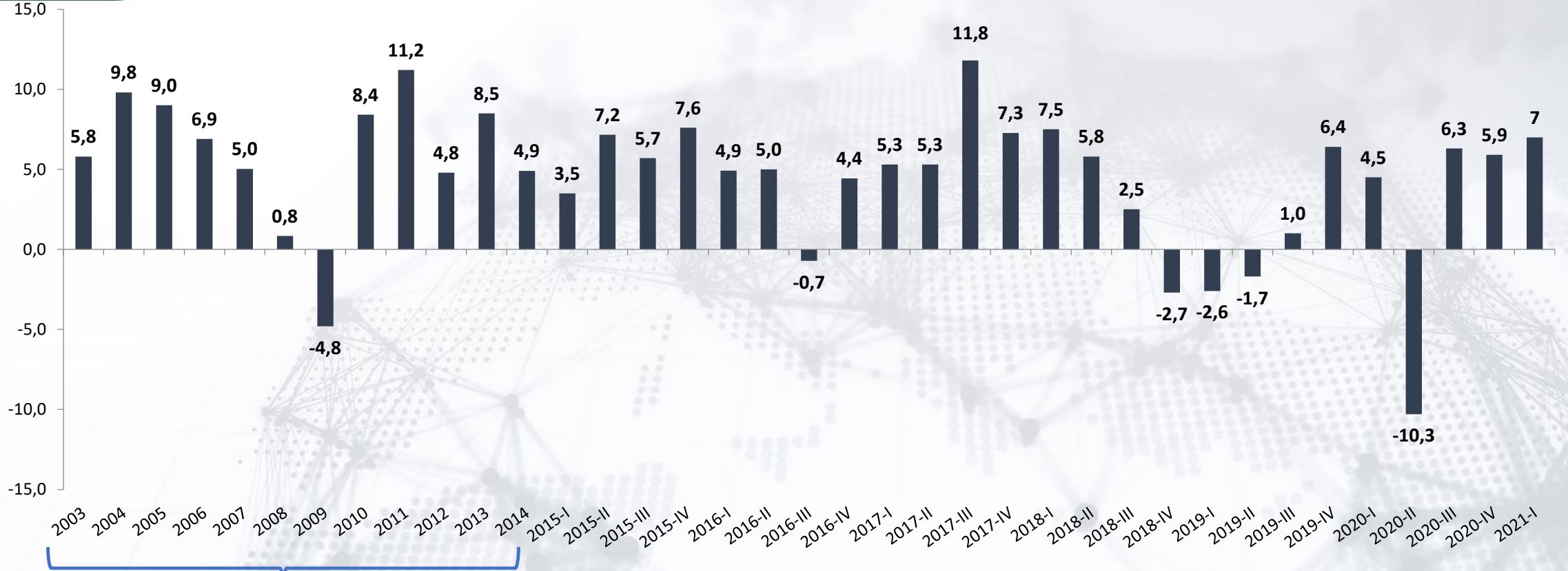

Kaynak: IMF, Eurostat

➤ Türkiye ekonomisi 2020 yılında %1,8 oranında büyümüştür.

Dönemler İtibarıyla GSYH Büyüme Oranları (%)

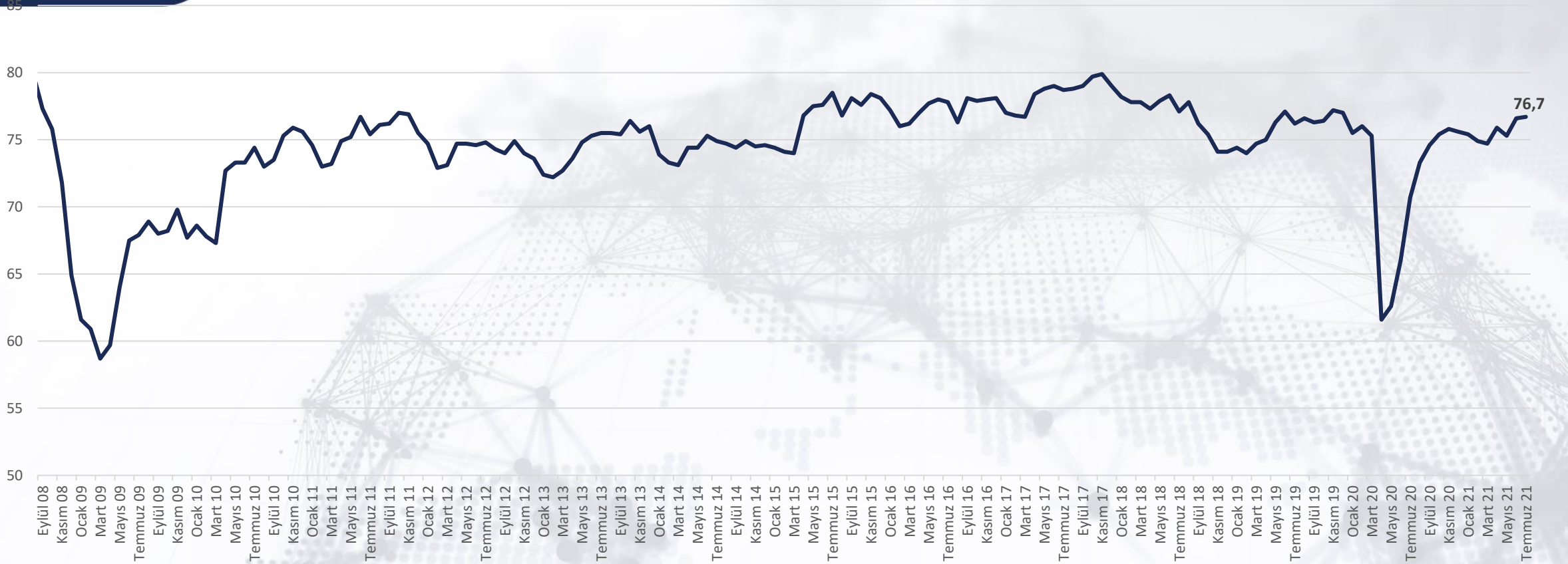
Kaynak: TÜİK

Yıllık Artışlar

- Türkiye ekonomisi 2021 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %7,0 oranında büyümüştür.
- 2003-2020 döneminde ise Türkiye ekonomisinde yıllık ortalama %5,1 oranında büyüme kaydedilmiştir.

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

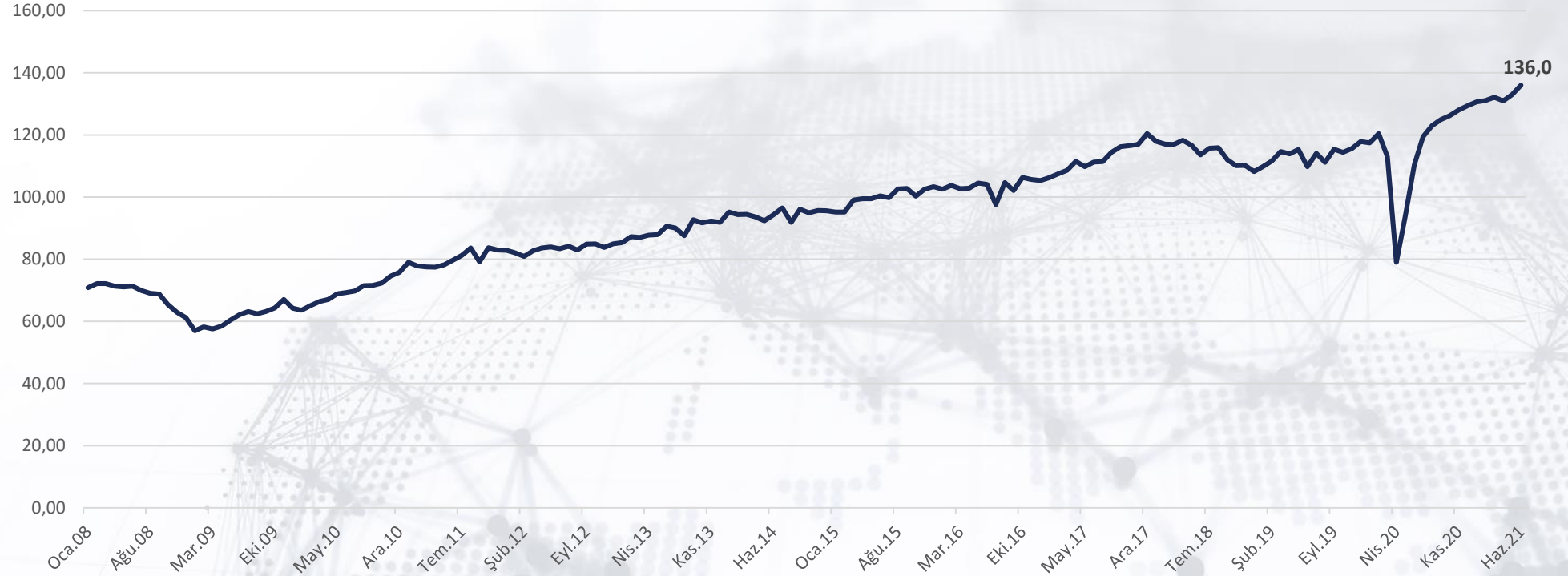

Kaynak: TCMB

- 2021 yılı Temmuz ayında, İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı; bir önceki aya göre 0,1 puan artış, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 6,0 puan artış göstererek %76,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sanayi Üretim Endeksi* (SÜE)

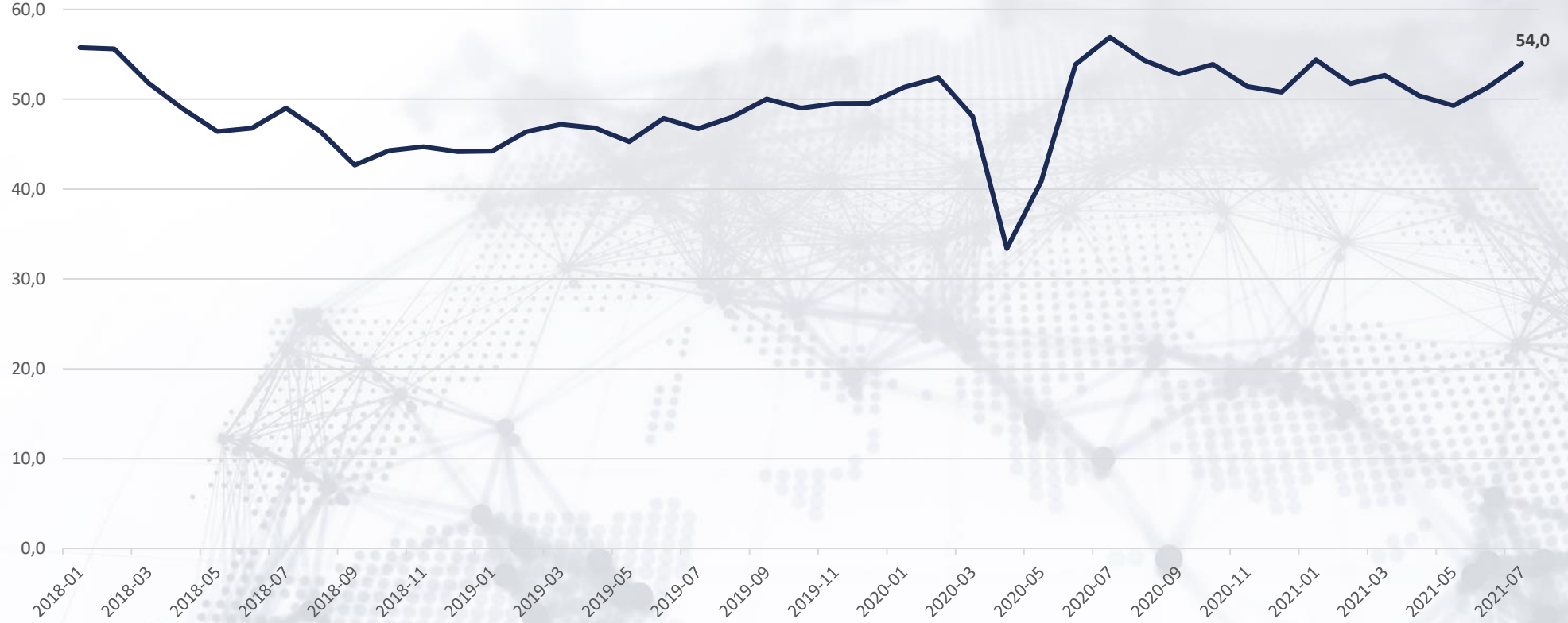
Kaynak: TÜİK

- Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SÜE 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %2,3 oranında, takvim etkisinden arındırılmış SÜE ise bir önceki yılın aynı ayına göre %23,9 oranında artış göstermiştir.

*Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Endeks (2015=100)

Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI)

Kaynak: Markit Economics

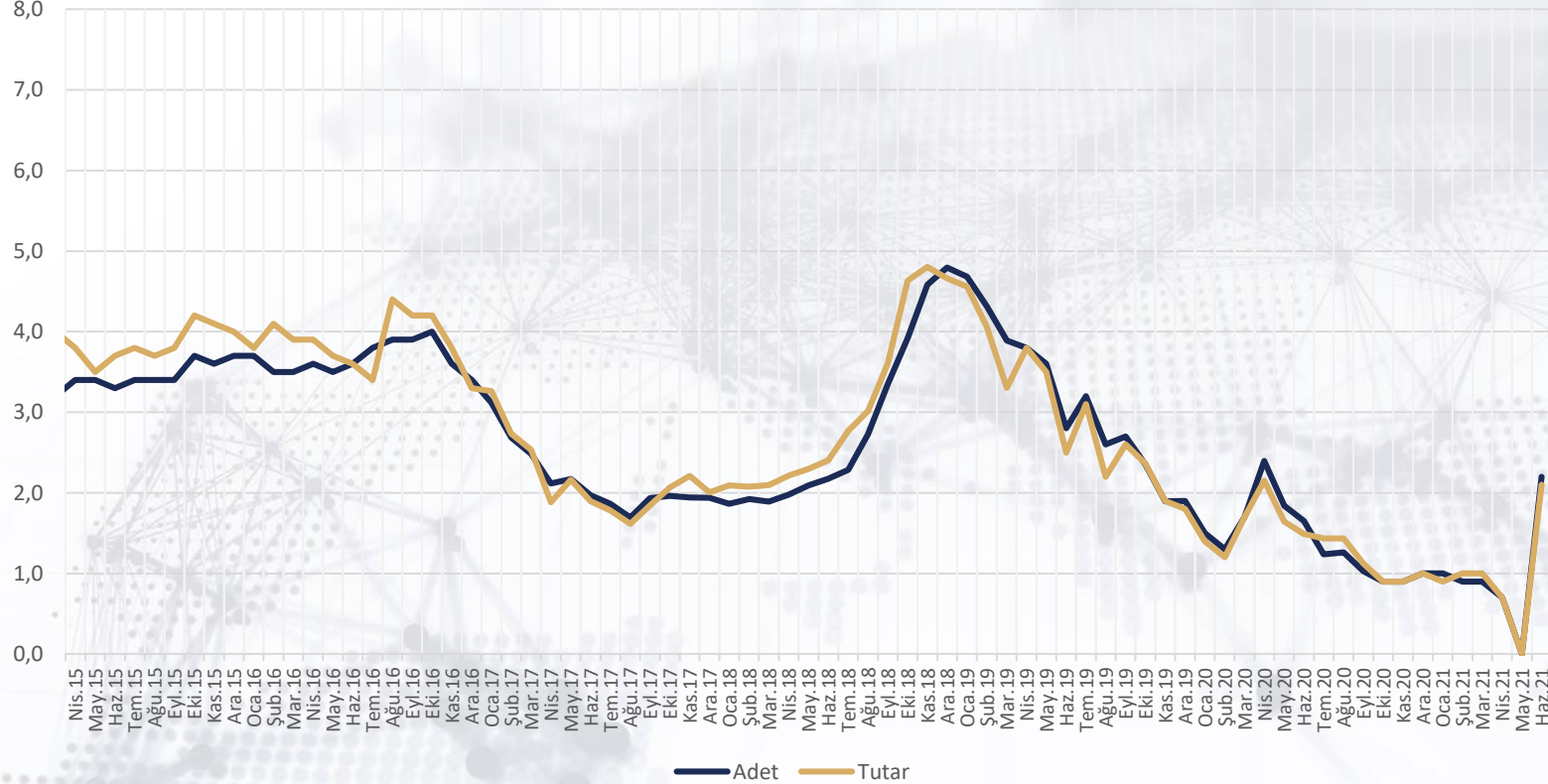
- **PMI, 2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 2,7 puan artış göstermiş olup, 54,0 değeri ile eşik değerin üstünde gerçekleşmiştir.**

* Endeks değerinin 50'nin üzerinde olması artışı, altında olması düşüşü göstermektedir.

Karşılıksız Çek Oranları

Karşılıksız İşlemi Yapılan Çekler / Bankalara İbraz Edilen Çekler (%)

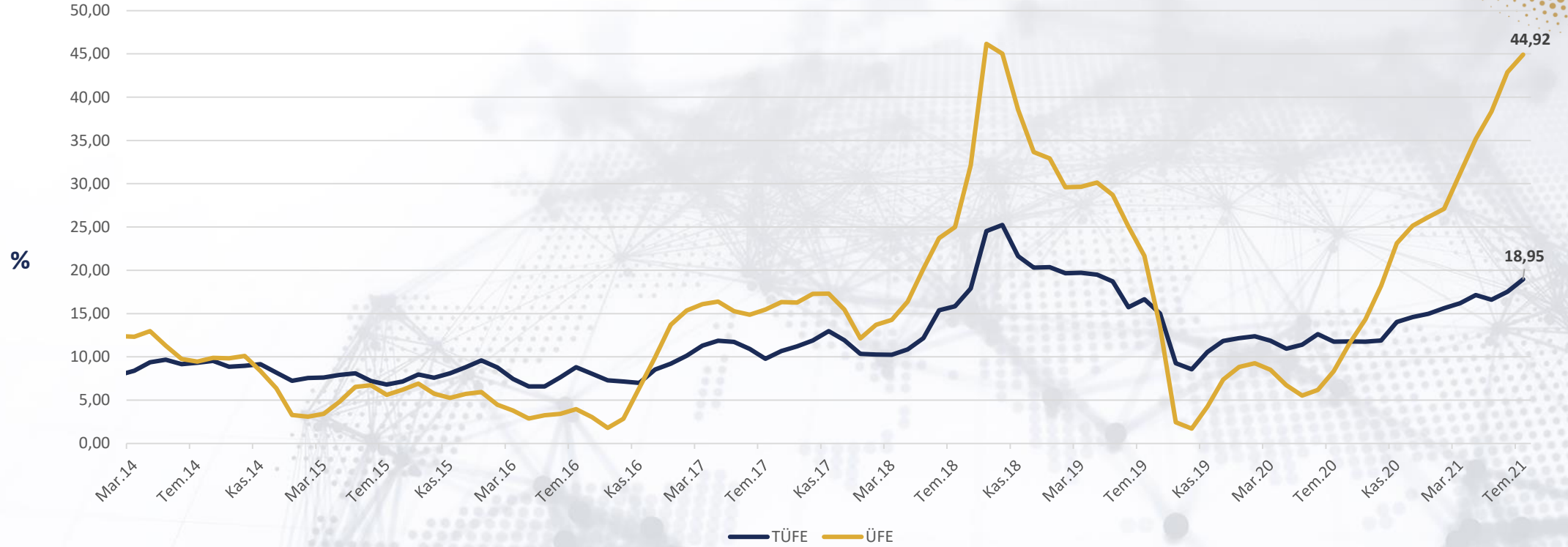

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği

- 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre “karşılıksız” işlemi yapılan çek adedinin bankalara ibraz edilen çekler içerisindeki oranında ve “karşılıksız” işlemi yapılan çeklerin tutar olarak toplam içerisindeki oranında artış yaşanmıştır.

Enflasyondaki Gelişmeler*

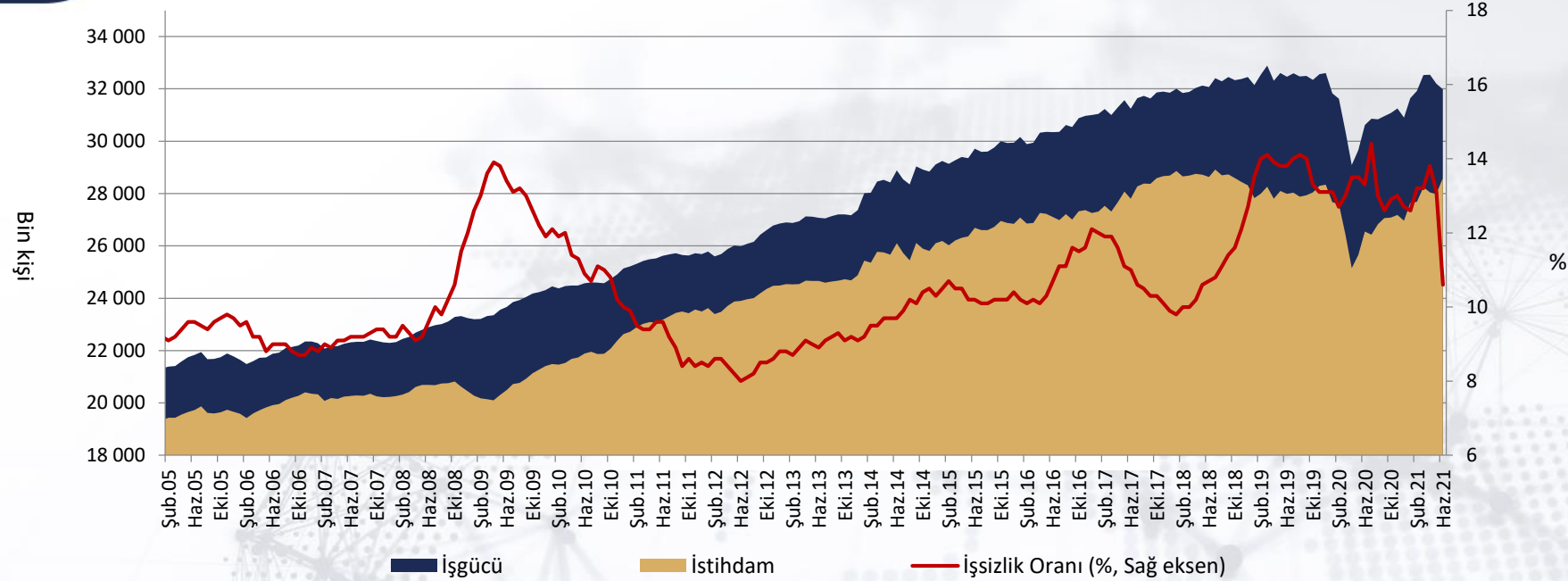
Kaynak: TÜİK

- 2021 yılı Temmuz ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre, TÜFE’de %18,95 oranında, Yi-ÜFE’de ise %44,92 oranında artış gerçekleşmiştir.

*Endeks (2003=100)

İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler

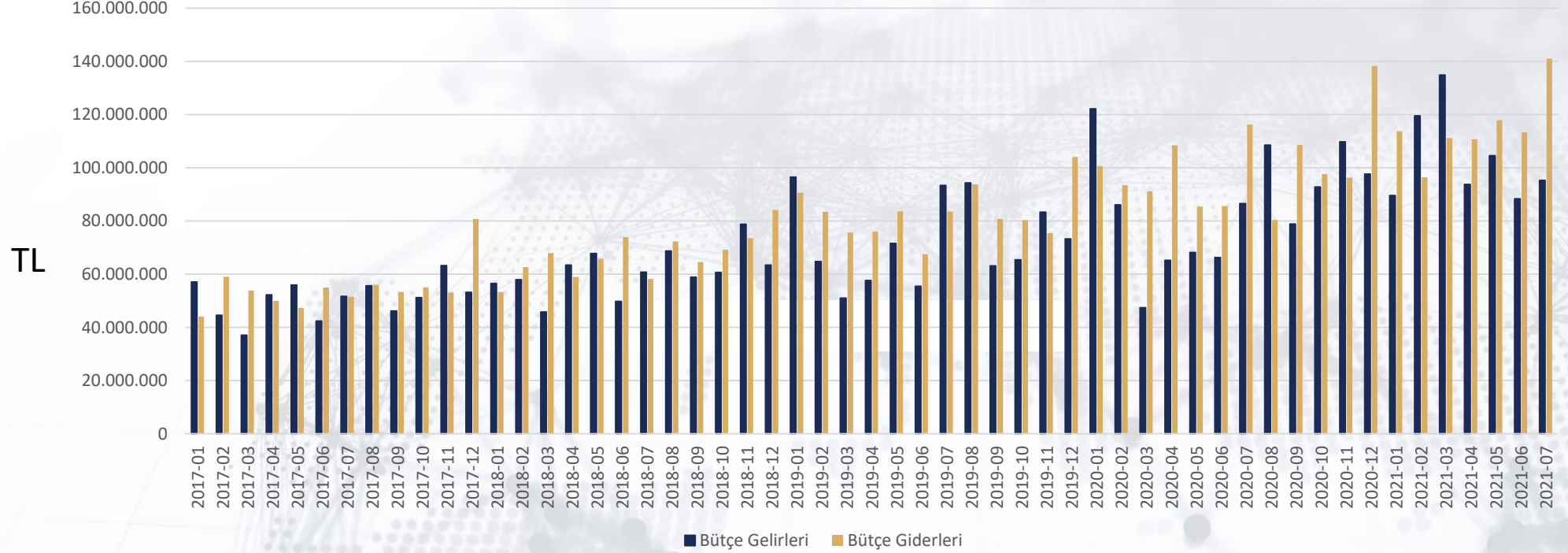
Kaynak: TÜİK

Not: Mevsimsel Düzeltilmiş Veriler

- 2021 yılı Haziran ayında arındırılmamış işsizlik oranı %10,4, mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %10,6 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- Mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı ABD’de %5,4 (Temmuz), AB(27)’de %7,1 (Haziran), Avro Bölgesi’nde %7,7 (Haziran), Almanya’da %3,7 (Haziran), Fransa’da %7,3 (Haziran) ve İtalya’da %9,7(Haziran) düzeyinde bulunmaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

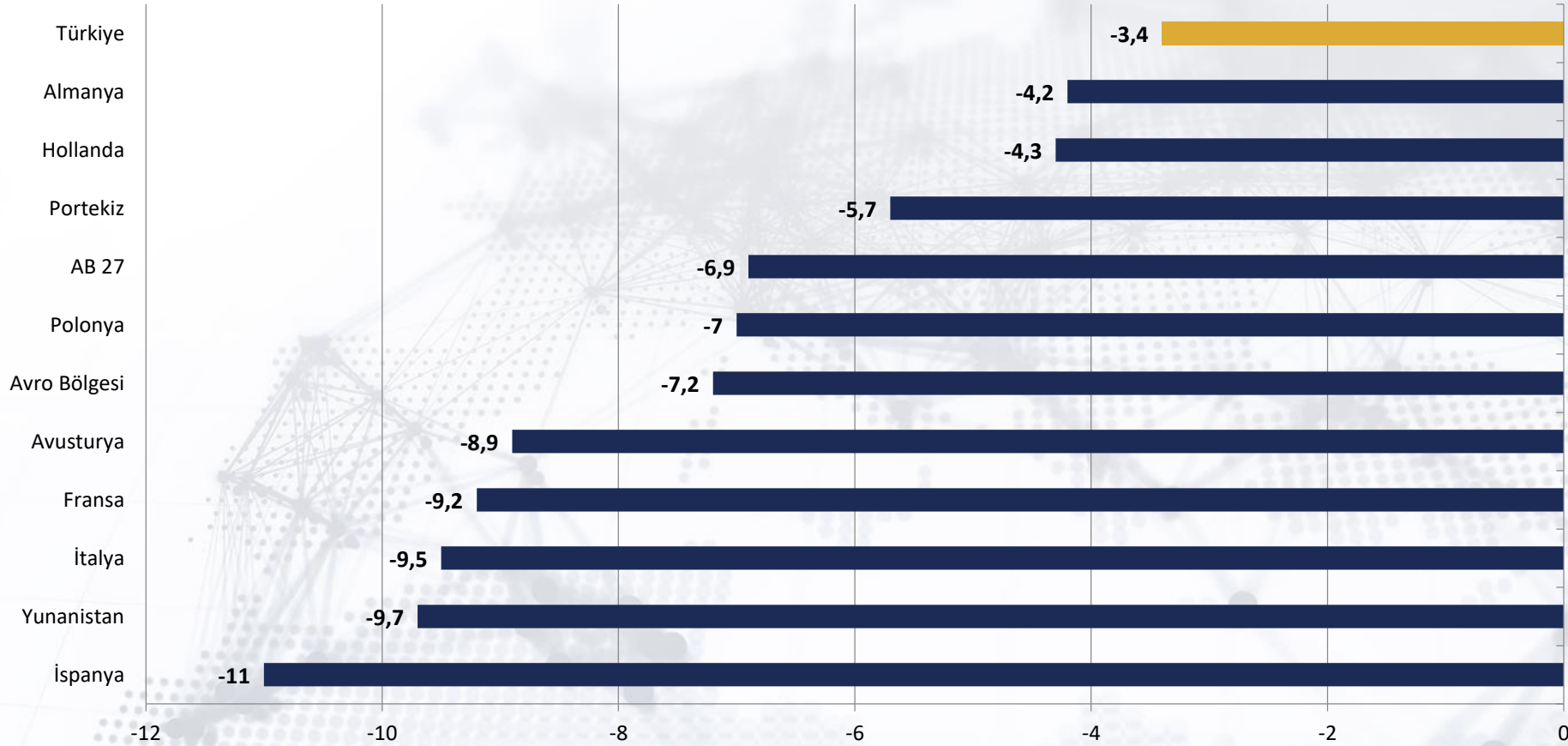

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

- 2021 yılı Temmuz ayında merkezi yönetim bütçe gelirleri 95,3 milyar TL olarak gerçekleşirken, bütçe giderleri 141,1 milyar TL olmuş ve bütçe 45,8 milyar TL açık vermiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Açığı / GSYH (%), 2020

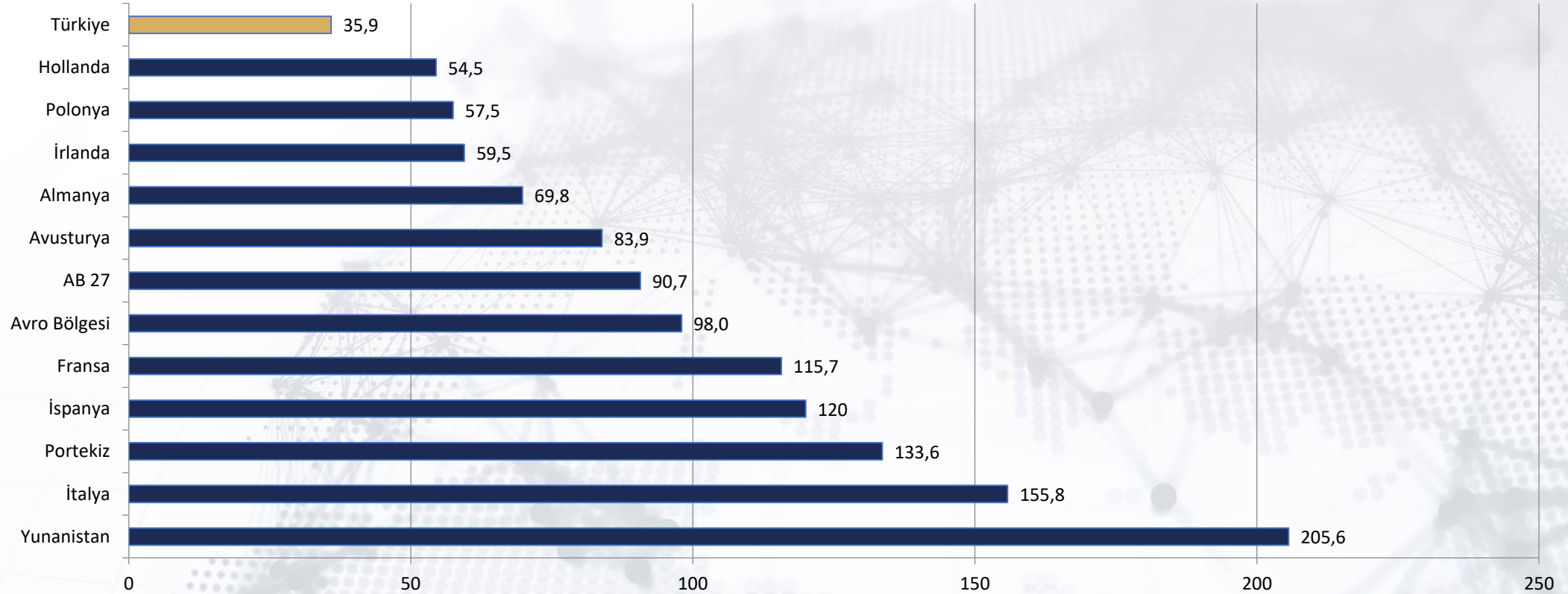

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Eurostat.

➤ Türkiye'nin Merkezi Yönetim Bütçe Açığının GSYH'ye oranı 2020 yılında -%3,4 ile AB ülkeleri ortalamasının altında gerçekleşmiştir.

AB Tanımlı Genel Devlet Borç Stoku / GSYH (%), 2020

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Eurostat.

- Türkiye'nin AB tanımlı Genel Devlet Borç Stokunun GSYH'ya oranı 2020 yılında, Maastricht kriteri olan %60'ın oldukça altında, %35,9 olarak gerçekleşmiştir.

Ödemeler Dengesi

	Haziran			Ocak-Haziran		
Milyon Dolar	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
I- CARİ İŞLEMLER HESABI	-3074	-1.127	-63,3	-21.226	-13.601	-35,9
A. DIŞ TİCARET DENGESİ	-2061	-1.599	-22,4	-18.266	-13.366	-26,8
B. HİZMETLER DENGESİ	-346	1511	-536,7	2.603	5.628	116,2
C. BİRİNCİL GELİR DENGESİ	-603	-1.021	69,3	-5.172	-6.475	25,2
D. İKİNCİL GELİR DENGESİ	-64	-18	-71,9	-391	612	-256,5
II- SERMAYE HESABI	0	-1	0,0	-20	-19	-5,0
III- FİNANS HESAPLARI	-2.032	1.820	-189,6	-23.124	-4.904	-78,8
Doğrudan Yatırımlar	5	-796	-16.020,0	-2.240	-2.522	12,6
Net Varlık Edinimi	226	222	-1,8	942	1.856	97,0
Net Yükümlülük Oluşumu	221	1018	360,6	3.182	4.378	37,6
Sermaye	134	456	240,3	1.713	1.989	16,1
Yatırım	186	460	147,3	2.857	2.074	-27,4
Tasfiye	52	4	-92,3	1.144	85	-92,6
Diğer Sermaye (Net)	-85	108	-227,1	-305	-36	-88,2
Gayrimenkul (Net)	172	454	164,0	1.774	2.425	36,7
Portföy Yatırımları	1.403	-2.823	-301,2	12.701	-1.919	-115,1
Diğer Yatırımlar	4.267	-3.401	-179,7	-3.467	-7.727	122,9
Rezerv Varlıklar	-7.707	8.840	-214,7	-30.118	7.264	-124,1
IV- NET HATA NOKSAN	1.042	2.948	182,9	-1.878	8.716	-564,1

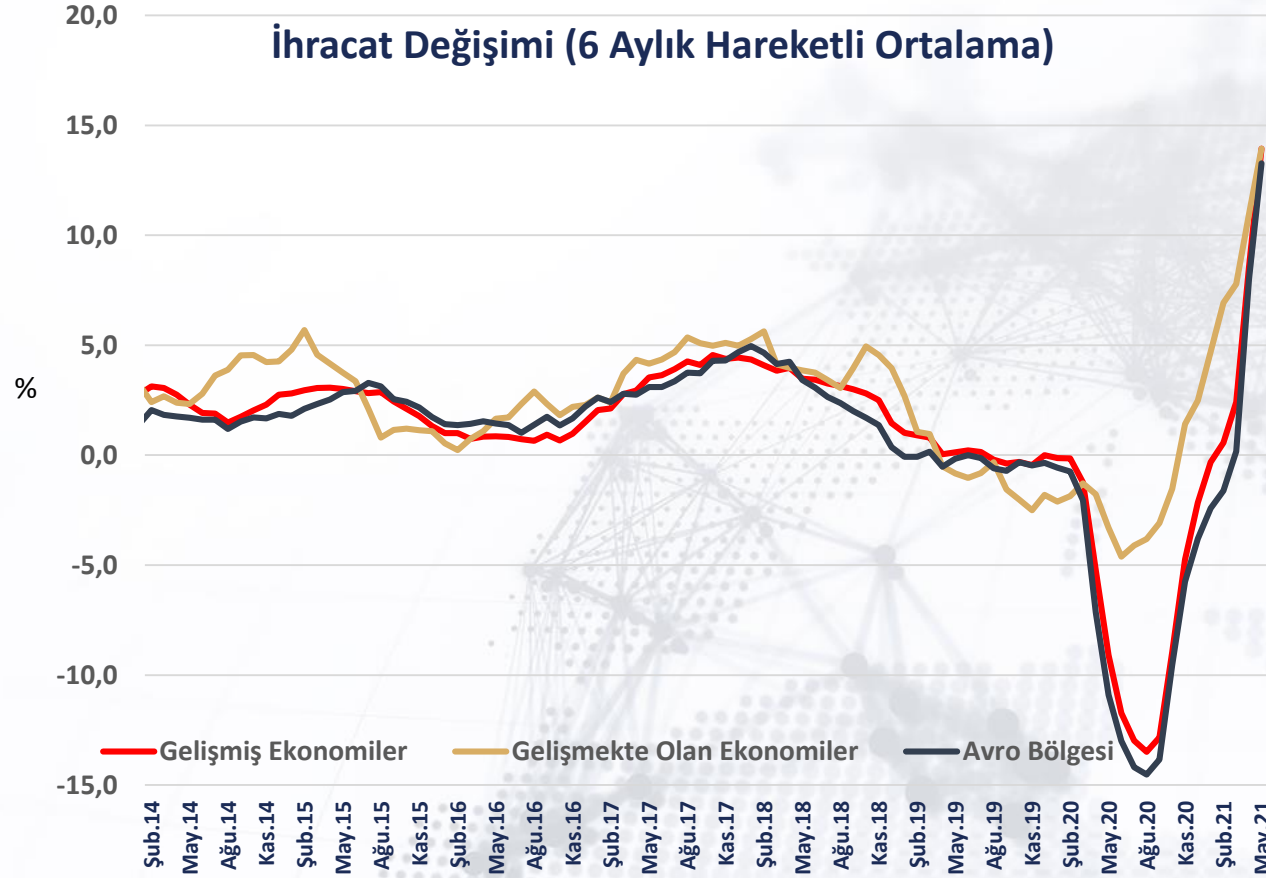
Kaynak: TCMB

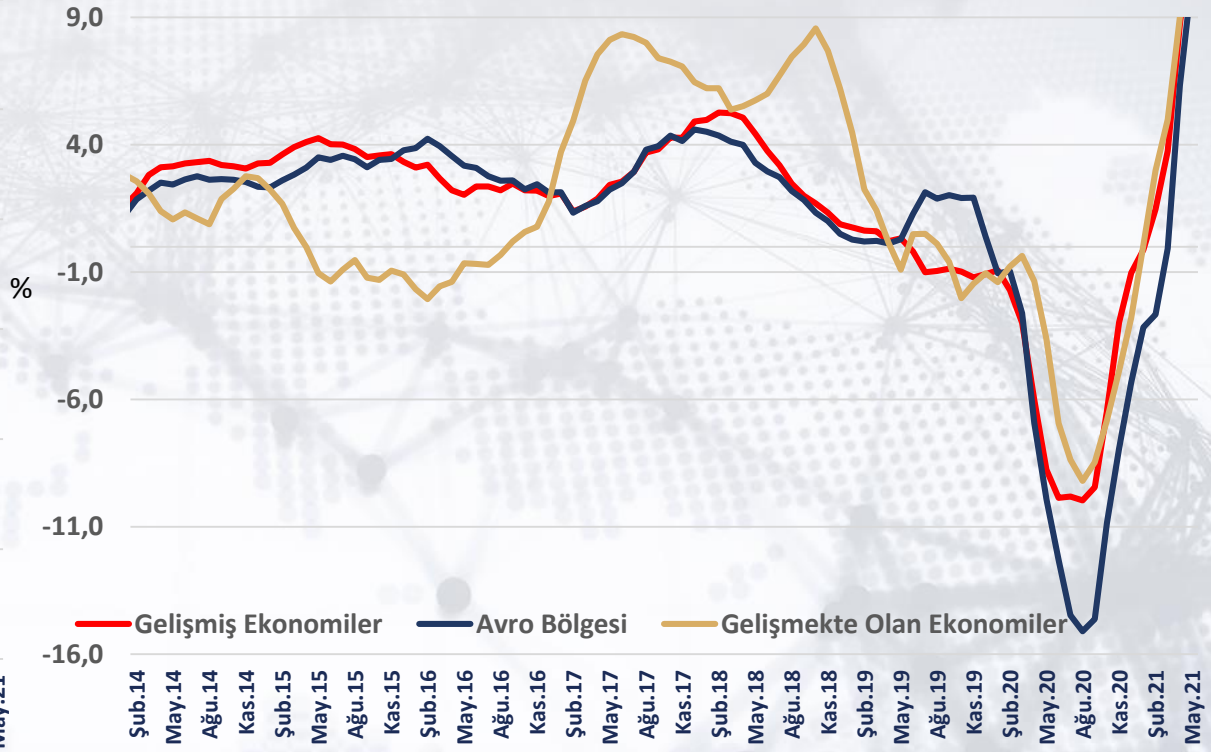
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Küresel Ticaret Endekslerindeki Gelişmeler *

İhracat Değişimi (6 Aylık Hareketli Ortalama)

İthalat Değişimi (6 Aylık Hareketli Ortalama)

Kaynak: Hollanda Ekonomik Politika Analizi Bürosu (CPB)

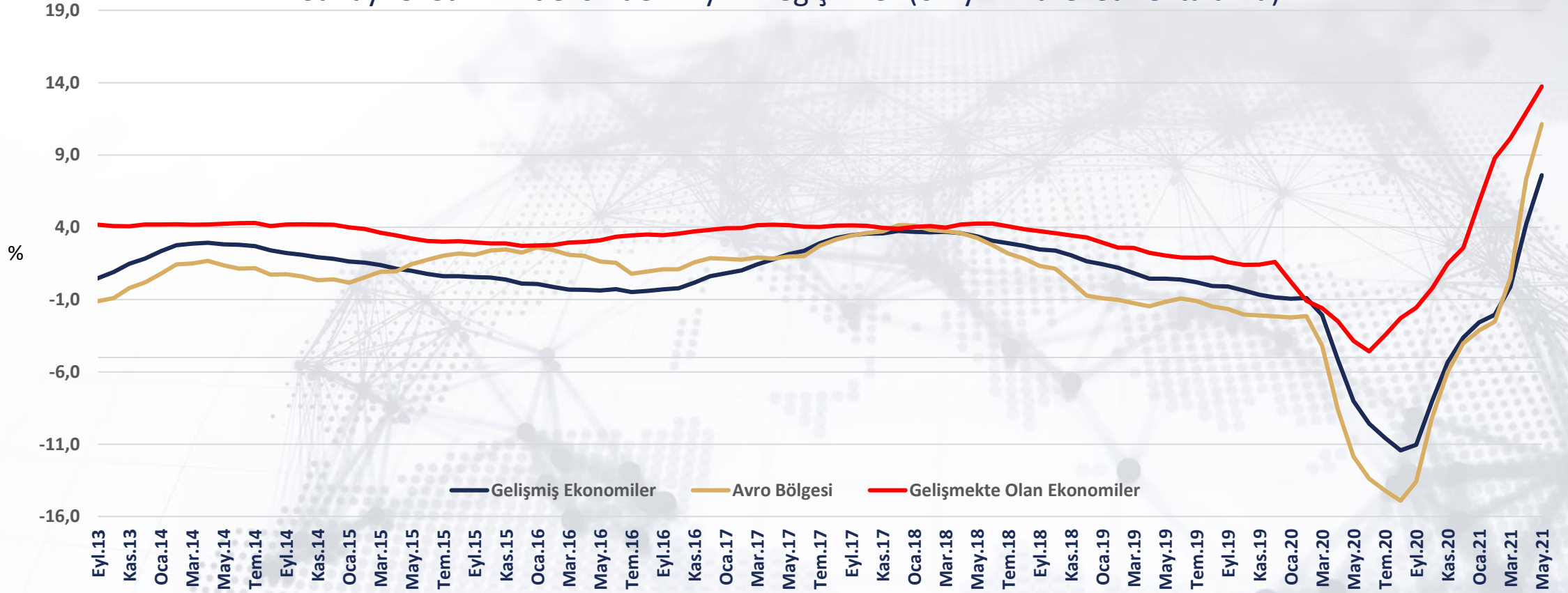
* Ticaret Endeksi (2010=100), mevsimsel arındırılmış veriler kullanılmakta ve artışlar yıllık olarak hesaplanmaktadır.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Küresel Sanayi Üretim Endekslerindeki Gelişmeler*

Sanayi Üretim Endeksindeki Aylık Değişimler (6 Aylık Hareketli Ortalama)

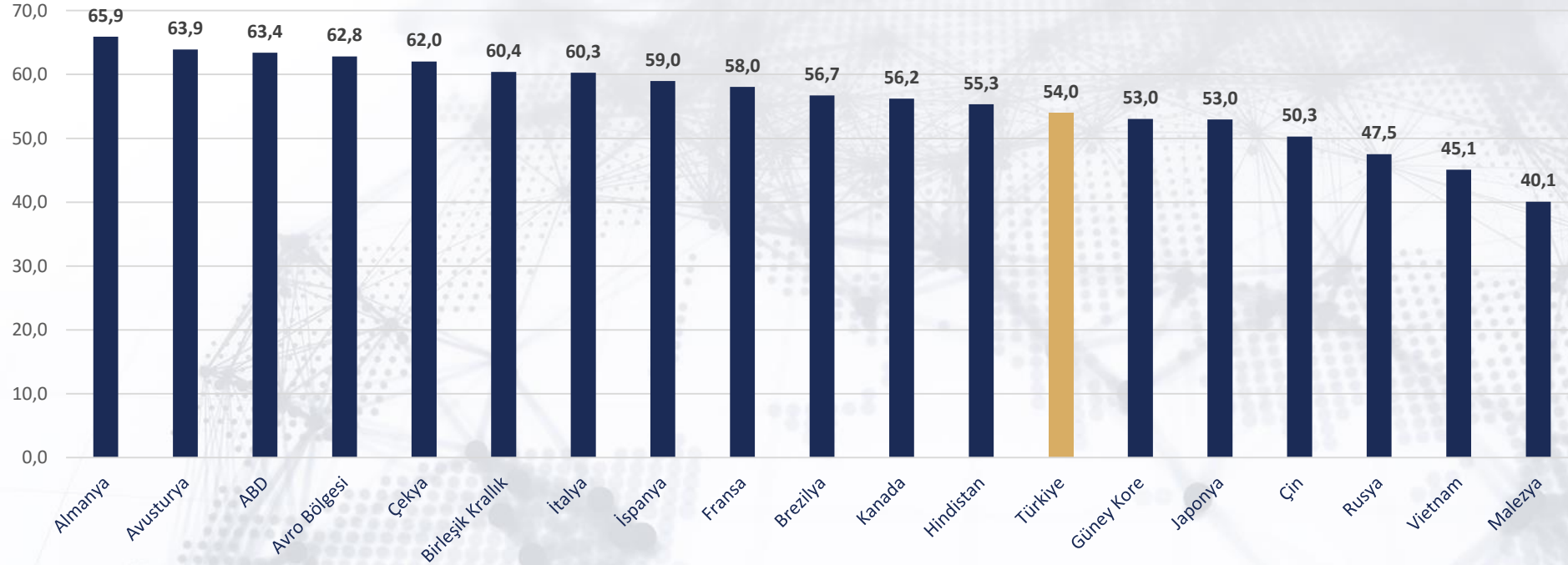
Kaynak: Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB)

*Sanayi Üretim Endeksi, Yüzde Değişim (2010=100), mevsimsel arındırılmış veriler kullanılmakta ve artışlar yıllık olarak hesaplanmaktadır.

Dünya Ekonomisine İlişkin Gelişmeler

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi* (PMI), Temmuz 2021

Kaynak: IHS Markit

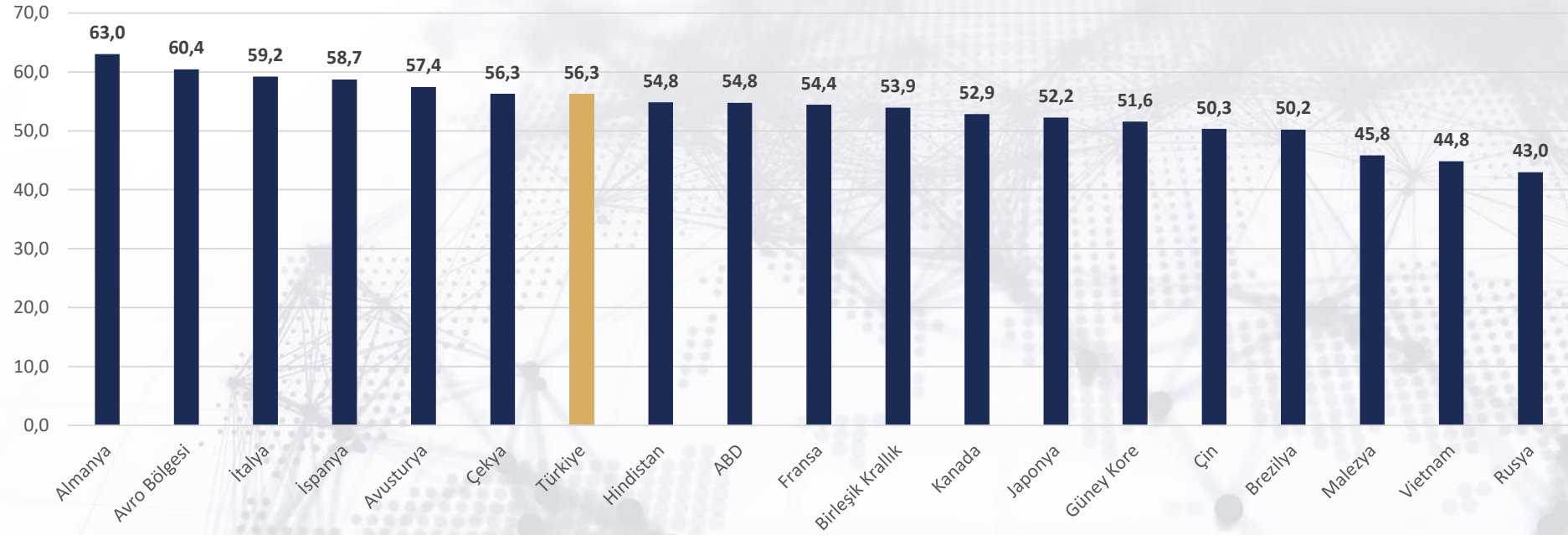
- Endeksin 50 değerinin üzerinde olması imalat sanayinde iyileşmeye işaret ederken 50'nin altında olması kötüleşmeyi ifade etmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış veriler kullanılmıştır.

2021 Temmuz Ayında Türkiye'nin PMI Endeksi 54,0 ile eşik değer üstünde gerçekleşmiştir.

Dünya Ekonomisine İlişkin Gelişmeler

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi*, Temmuz 2021

Kaynak: IHS Markit

- Endeksin 50 değerinin üzerinde olması yeni ihracat siparişlerinde iyileşmeye işaret ederken 50'nin altında olması kötüleşmeyi ifade etmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış veriler kullanılmıştır.

**2021 Temmuz Ayında Türkiye'nin Yeni İhracat Siparişleri Endeksi 56,3 ile eşik değer
üstünde gerçekleşmiştir.** www.ticaret.gov.tr

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

B–MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

2021-2023 Orta Vadeli Program (YEP) Hedefleri

	2019	2020 (GT)	2021 (P)	2022 (P)	2023 (P)
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	4.320	4.851	5.644	6.310	7.021
Kişi Başı Milli Gelir (\$)	9.213	8.381	8.661	9.317	10.033
GSYH Reel Büyümesi (%)	0,9	0,3	5,8	5,0	5,0
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,8	12,9	11,8	10,9
Seyahat Gelirleri (Milyar \$)	29,8	10,3	19,8	29,8	35,0
Cari İşlemler Dengesi (Milyar \$)	8,8	-24,4	-13,9	-5,4	1,3
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	1,2	-3,5	-1,9	-0,7	0,1

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

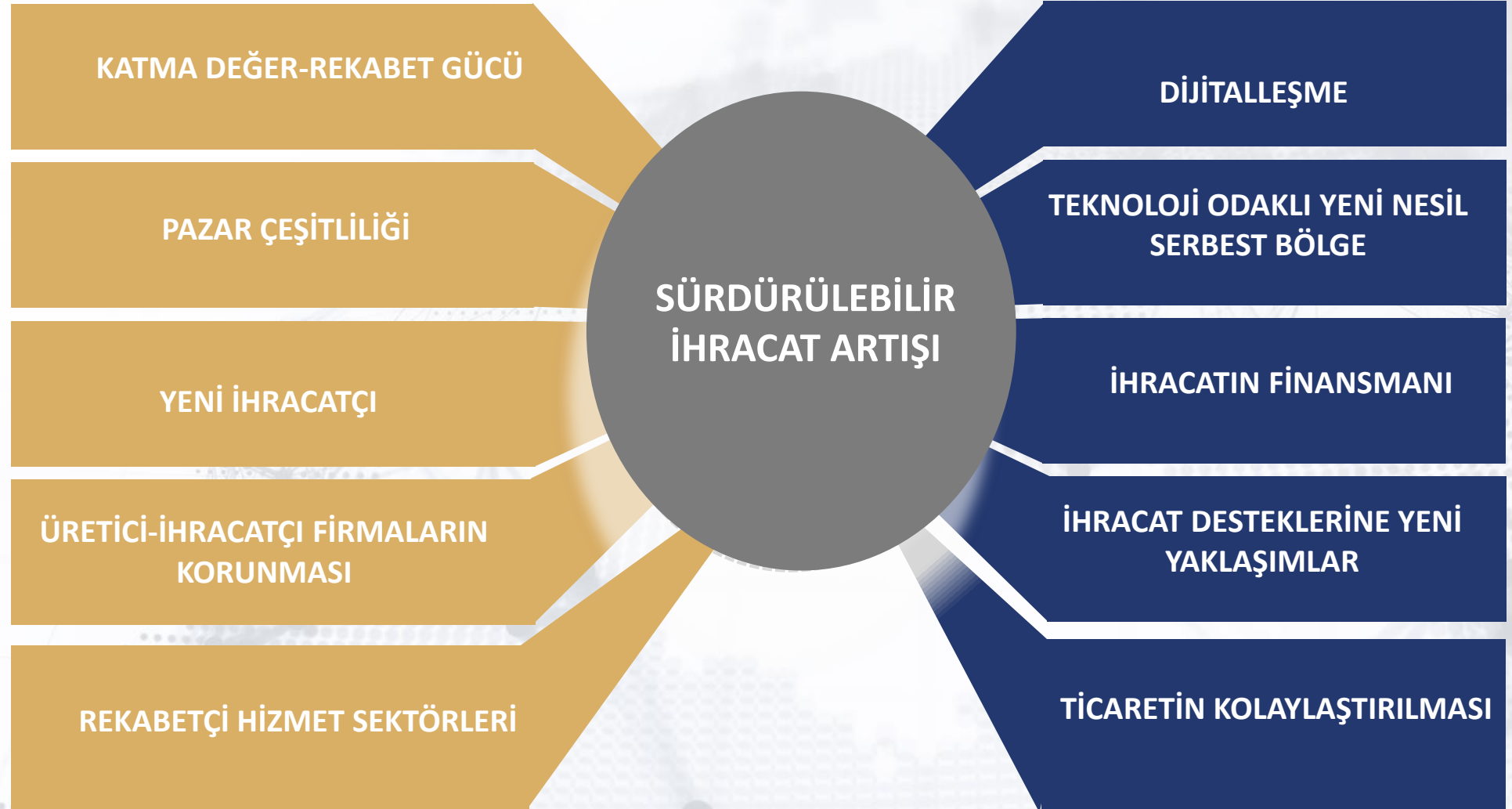
GT: Gerçekleşme Tahmini

P: Program

- **2021-2023** dönemini kapsayan Orta Vadeli Programın amacı; iç ve dış dengenin yeniden sağlanması, bu denge üzerine inşa edilecek stratejik reformlarla kapsayıcı, sürdürülebilir ve istihdam odaklı büyümeyi hedefleyen politikalarla küresel ekonomide ortaya çıkan yeni normalin oluşturduğu iktisadi fırsatları da kullanarak üretime, ihracata ve finansal istikrara dayalı ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

İhracat Ana Planı Hedefleri

İhracat Ana Planı Politika Araçları

Dijitalleşme ve Ticaret Kolaylıkları	Ticaret Diplomasisi ve Yeni İhracatçılar	Teknoloji Odaklı Yeni Nesil Serbest Bölgeler	İhracatın Finansmanı (Eximbank Ürünleri)
➤ Dijital Gümrükler ➤ İhracatçılar İçin Kullanıcı Dostu Dijital Uygulamalar ➤ Ticaret Diplomasisi Araçları ➤ Ticaret Politikası Önlemleri	➤ Ticaret Müşavirleri Ağı ➤ Türkiye Kadın Girişimci Ağı ➤ Melek Yatırımcı Ağı ➤ Dış Ticaret Alanında Mesleki Eğitim	➤ Finansman Desteği ➤ Enerji Desteği ➤ Kira Desteği ➤ İstihdam Desteği	➤ Uzun Vadeli Finansman ➤ Kur riskine karşı yeni ürünler ➤ Kadın ve Genç Girişimcilere Özel Kredi Programı ➤ Mevsimsel Kredi Destek Programı

Uluslararası Kuruluşların Büyüme Tahminleri

Bazı Ülke-Ülke Gruplarına İlişkin Büyüme Tahminleri (%)									
		Dünya	Avro Bölgesi	ABD	Brezilya	Rusya	Hindistan	ÇHC	Japonya
IMF	2020	-3,2	-6,5	-3,5	-4,1	-3,0	-7,3	2,3	-4,7
	2021	6,0	4,6	7,0	5,3	4,4	9,5	8,1	2,8
	2022	4,9	4,3	4,9	1,9	3,1	8,5	5,7	3,0
OECD	2020	-3,5	-6,7	-3,5	-4,1	-2,6	-7,7	2,3	-4,7
	2021	5,8	4,3	6,9	3,7	3,5	9,9	8,5	2,6
	2022	4,4	4,4	3,6	2,5	2,8	8,2	5,8	2,0
Dünya Bankası	2019	2,5	1,3	2,2	1,4	2,0	4,0	6,0	0,0
	2020	-3,5	-6,6	-3,5	-4,1	-3,0	-7,3	2,3	-4,7
	2021	5,6	4,2	6,8	4,5	3,2	8,3	8,5	2,9

Kaynak:

IMF 2021 Temmuz ayı Görünüm Raporu

OECD 2021 Mayıs ayı Görünüm Raporu

Dünya Bankası 2021 Haziran ayı Görünüm Raporu

Dünya Ticaretine İlişkin Tahminler

DTÖ Küresel Mal Ticareti Büyüme Tahminleri (%)

	2021	2022
Dünya Mal Ticaret Hacmi	8,0	4,0
<i>İhracat Artışı</i>		
Kuzey Amerika	7,7	5,1
Orta ve Güney Amerika	3,2	2,7
Avrupa	8,3	3,9
Asya	8,4	3,5
<i>İthalat Artışı</i>		
Kuzey Amerika	11,4	4,9
Orta ve Güney Amerika	8,1	3,7
Avrupa	8,4	3,7
Asya	5,7	4,4

Kaynak: IMF (Nisan 2021), DTÖ (Mart 2021)

IMF Küresel Mal ve Hizmet Ticareti Büyüme Tahminleri (%)

Reel Değişim (%)	2021	2022
Küresel Ticaret Hacmi	8,4	6,5
İhracat Hacmi		
-Gelişmiş Ülkeler	7,9	6,4
-Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ülkeler	7,6	6,0

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

C-DİŞ TİCARETTE GELİŞMELER

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

1) MAL TİCARETİ

Mal Ticareti Hedefleri (OVP)

	2020 (GT)	2021 (P)	2022 (P)	2023 (P)
İhracat (Milyar \$) (GTS)	165,9	184,0	198,0	214,0
İthalat (Milyar \$) (GTS)	204,0	223,3	240,0	256,0
Dış Ticaret Dengesi (GTS, Milyar Dolar)	-38,1	-39,3	-42,0	-42,0
Dış Ticaret Hacmi (GTS)/GSYH (%)	52,7	55,4	54,7	53,7
İhracat/İthalat (%)	81,3	82,4	82,5	83,6

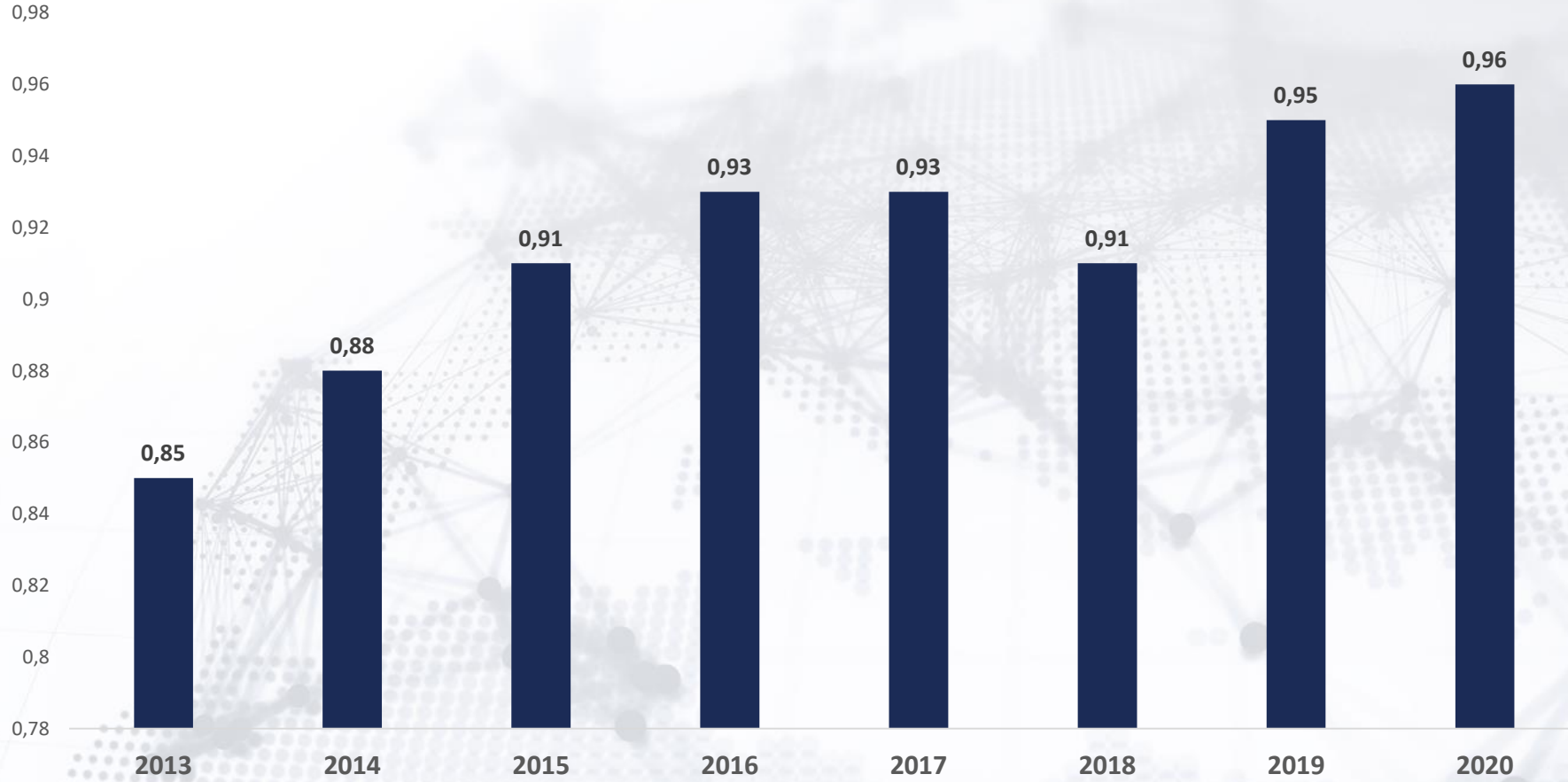
Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

GT: Gerçekleşme Tahmini

P: Program

Türkiye'nin Küresel Mal İhracatındaki Payı (%)

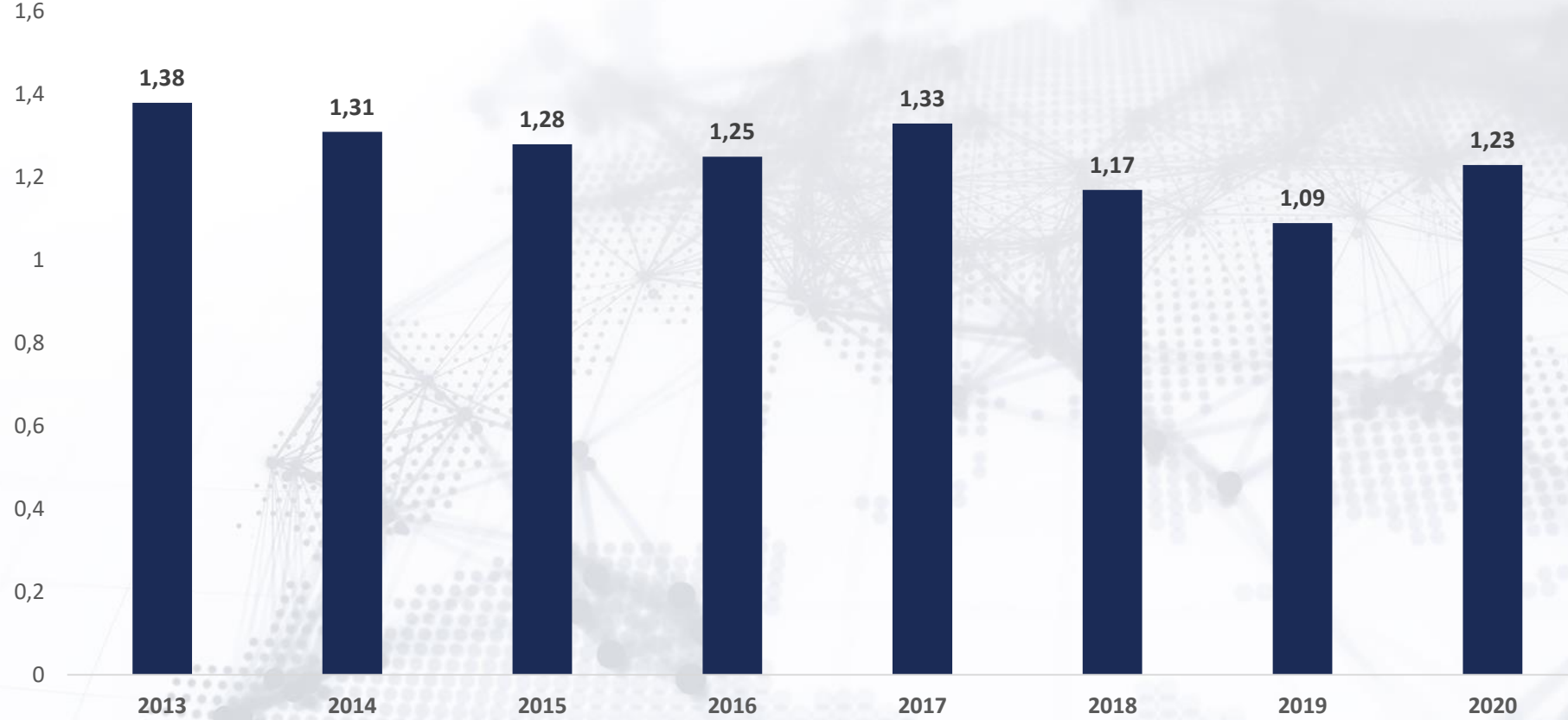

Kaynak: DTÖ

- Türkiye'nin dünya mal ihracatındaki payı 2020 yılında %0,96 düzeyindedir.

Türkiye'nin Küresel Mal İthalatındaki Payı (%)

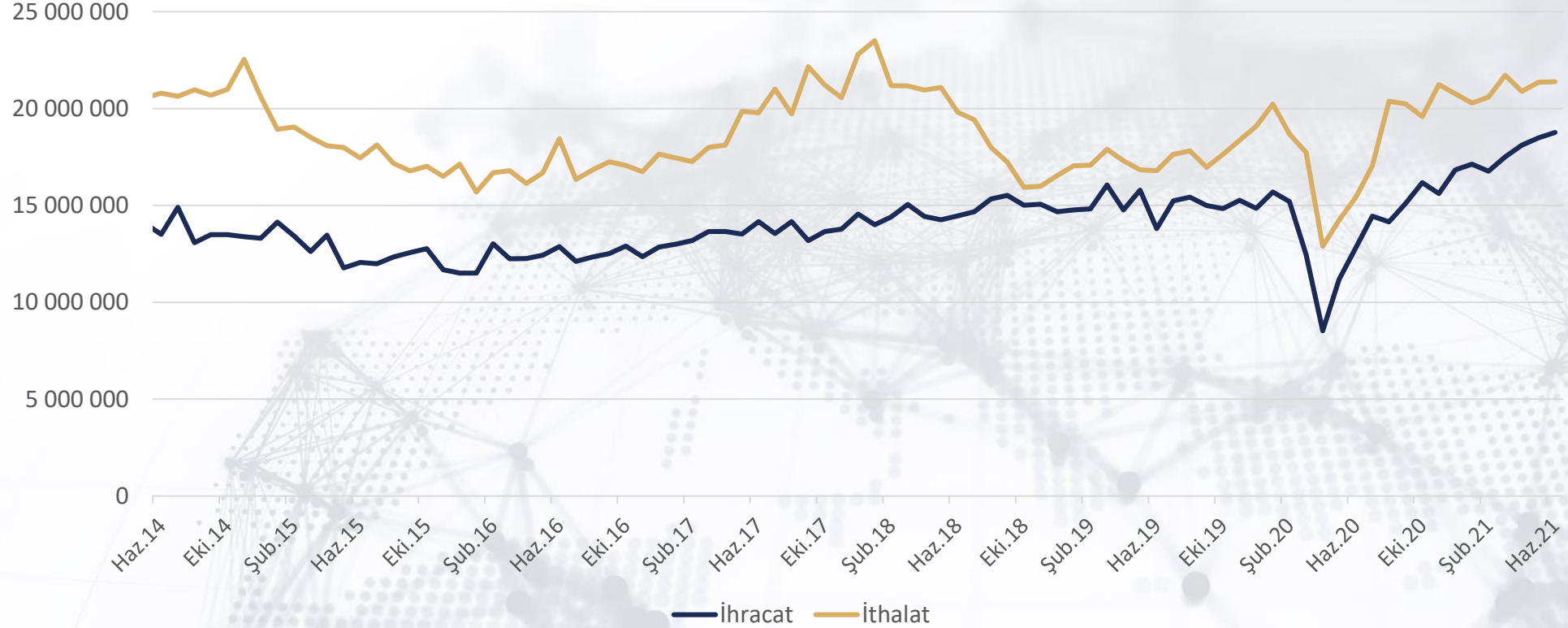

Kaynak: DTÖ

➤ Türkiye'nin dünya mal ithalatındaki payı 2020 yılında %1,23 düzeyindedir.

İhracat ve İthalatın Aylık Gelişimi (Bin \$, GTS)

Kaynak: TÜİK

Not: Grafikte Mevsim ve Takvim Etkilerinden Arındırılmış Veriler Kullanılmıştır.

- **2021 Haziran ayında, 2020 yılının aynı ayına göre genel ticaret sisteminde ihracat %46.9 oranında artış ile 19,8 milyar dolar, ithalat ise %38,7 oranında artış ile 22,6 milyar dolar olmuştur. Dış ticaret açığı ise %0,2 oranında azalışla 2,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.**

Dış Ticaretin Gelişimi

(Bin \$)	2019	2020	Değişim (%) 2019/2020	2020 - HAZİRAN	2021 - HAZİRAN	Değişim (%) 2020/2021
İhracat	180.832.722	169.637.755	-6,2	13.460.252	19.774.940	46,9
Enerji İhracatı*	8.447.379	4.715.214	-44,2	277.140	677.457	144,4
Altın İhracatı	2.000.620	2.779.978	39,0	390.961	165.296	-57,7
İthalat	210.345.203	219.516.807	4,4	16.317.887	22.627.705	38,7
Enerji İthalatı*	41.731.207	28.925.037	-30,7	1.572.723	3.632.869	131,0
Altın İthalatı	11.268.688	25.183.792	123,5	2.208.918	332.491	-84,9
Dış Ticaret Hacmi	391.177.924	389.154.562	-0,5	29.778.139	42.402.645	42,4
Dış Ticaret Dengesi	-29.512.481	-49.879.052	69,0	-2.857.635	-2.852.764	-0,2
Enerji Dışı Denge	3.771.347	-25.669.229	-780,6	-1.562.052	102.647	-106,6
İhracat / İthalat (%)	86	77	-10,1	82	87	5,9

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

* Enerji, 27. fasıla karşılık gelmektedir.

- **2021 yılı Haziran ayında ihracat %46,9 artışla 19,8 milyar dolar, ithalat ise %38,7 artış ile 22,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.**

Dış Ticaret Endeksleri (2010=100)

	2019		2020		2021 Haziran	
	Endeks	%Değişim	Endeks	% Değişim	Endeks	% Değişim
İhracat Birim Değer Endeksi	95,6	-4,2	94,8	-0,8	103,4	11,2
İhracat Miktar Endeksi	125,3	6,5	118,4	-5,5	152	32,2
İthalat Birim Değer Endeksi	101,2	-4,3	96,3	-4,9	112,9	24,2
İthalat Miktar Endeksi	97,3	-5,0	106,7	9,6	112,6	11,7
Dış Ticaret Hadleri	94,5	0,1	98,5	4,2	91,6	-10,5

Kaynak: TÜİK

- Haziran 2021 döneminde ihracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre %32,2 oranında artarken, ithalat miktar endeksi ise %11,7 oranında artmıştır.

GTS* ve ÖTS*'ye Göre Dış Ticaret Verileri

Tablo 1: Genel Ticaret Sistemine(GTS) Göre Dış Ticaret Verileri

	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2020	2021	Değişim(%)	2020	2021	Değişim(%)
İhracat	14.891	16.413	10,23	89.949	121.358	34,92
İthalat	17.718	20.723	16,96	116.669	146.834	25,85
Dış Ticaret Hacmi	32.608	37.136	13,88	206.619	268.192	29,80
Dış Ticaret Dengesi	-2.827	-4.309	52,42	-26.720	-25.475	-4,66
İhr/İth.Karşılama Oranı(%)	84,0	79,2		77,1	82,7	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 2: Özel Ticaret Sistemine(ÖTS) Göre Dış Ticaret Verileri

	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2020	2021	Değişim(%)	2020	2021	Değişim(%)
İhracat	14.144	15.617	10,42	85.069	115.155	35,37
İthalat	17.150	19.868	15,84	111.734	141.109	26,29
Dış Ticaret Hacmi	31.294	35.484	13,39	196.803	256.264	30,21
Dış Ticaret Dengesi	-3.007	-4.251	41,37	-26.665	-25.954	-2,67
İhr/İth.Karşılama Oranı(%)	82,5	78,6		76,1	81,6	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

*Genel Ticaret Sistemi'nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi'nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması (GTS)

İHRACAT

İhracat (Milyon \$)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2020	2021	Değ. (%)	2020	2021	Değ. (%)
Yatırım malları	1.746	1.789	2,48	10.084	13.210	31,01
Ara mallar	6.887	8.474	23,05	43.633	61.706	41,42
Tüketim malları	6.153	6.072	-1,32	35.645	45.774	28,42
Diğerleri	105	78	-25,69	588	668	13,62
TOPLAM	14.891	16.413	10,23	89.949	121.358	34,92

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İTHALAT

İthalat (Milyon \$)	Temmuz			Ocak-Temmuz		
	2020	2021	Değ. (%)	2020	2021	Değ. (%)
Yatırım malları	2.708	2.674	-1,25	16.219	20.434	25,99
Ara mallar	12.813	16.129	25,88	87.726	111.531	27,14
Tüketim malları	2.158	1.844	-14,56	12.382	14.620	18,08
Diğerleri	39	76	93,33	342	248	-27,36
TOPLAM	17.718	20.723	16,96	116.669	146.834	25,85

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Başlıca İhraç Ürünleri (GTS)

FASIL	İHRACAT (MİLYON DOLAR)	Haziran			Ocak - Haziran		
	FASIL ADI	2020	2021	% Değişim	2020	2021	% Değişim
87	Motorlu kara taşıtları	1.719	1.942	13,0	9.291	12.148	30,7
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	1.292	1.881	45,6	7.353	10.354	40,8
72	Demir ve çelik	784	1.549	97,6	4.145	6.897	66,4
85	Elektrikli makina ve cihazlar	746	1.102	47,8	4.029	5.779	43,4
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	569	969	70,2	3.241	4.834	49,1
39	Plastikler ve mamulleri	582	962	65,4	3.139	4.732	50,7
71	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	591	853	44,4	2.975	5.083	70,8
73	Demir veya çelikten eşya	534	818	53,2	2.916	3.968	36,1
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	277	677	144,4	2.406	3.690	53,4
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	577	666	15,4	2.870	3.608	25,7

Kaynak: TÜİK

Başlıca İthal Ürünleri (GTS)

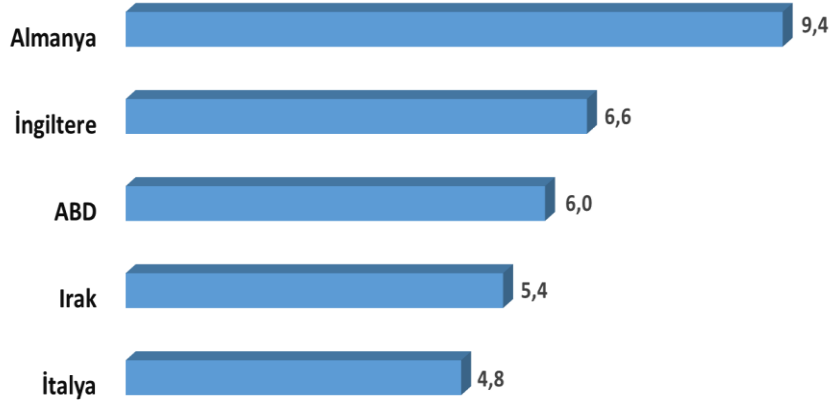
FASIL	İTHALAT (MİLYON DOLAR)	Haziran			Ocak - Haziran		
	FASIL ADI	2020	2021	% Değişim	2020	2021	% Değişim
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar	1.573	3.633	131,0	14.306	18.731	30,9
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	1.922	2.677	39,2	10.803	14.943	38,3
72	Demir ve çelik	1.211	2.236	84,6	6.987	12.839	83,8
85	Elektrikli makina ve cihazlar	1.366	1.656	21,2	7.135	9.971	39,7
39	Plastikler ve mamulleri	880	1.548	75,9	5.627	8.573	52,4
87	Motorlu kara taşıtları	1.025	1.352	31,9	5.216	8.517	63,3
30	Eczacılık ürünleri	361	810	124,3	2.458	3.283	33,6
29	Organik kimyasal ürünler	403	809	100,7	2.880	4.270	48,3
76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	227	526	132,1	1.633	2.616	60,2
74	Bakır ve bakırdan eşya	249	492	97,5	1.349	2.581	91,3

Kaynak: TÜİK

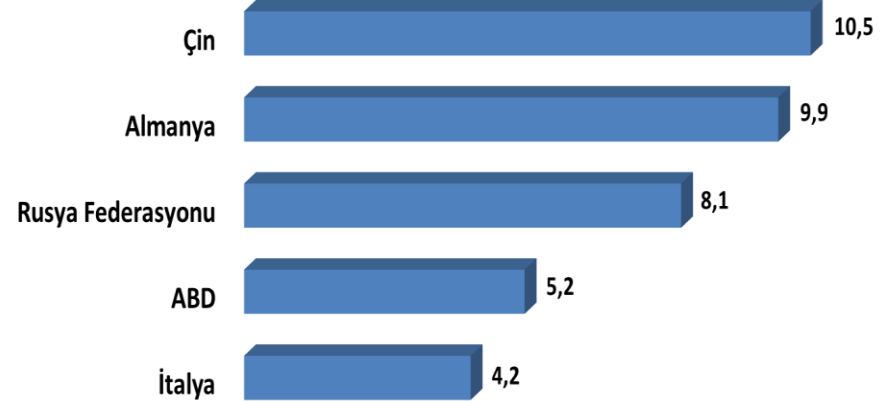

İhracat ve İthalatta İlk Beş Ülke (GTS)

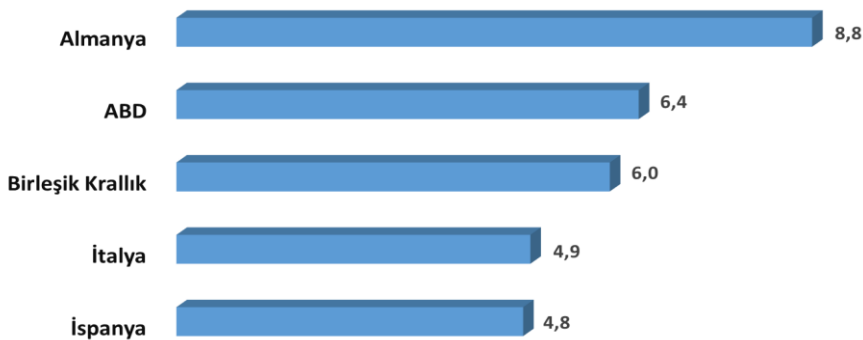
2020 yılı İhracatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

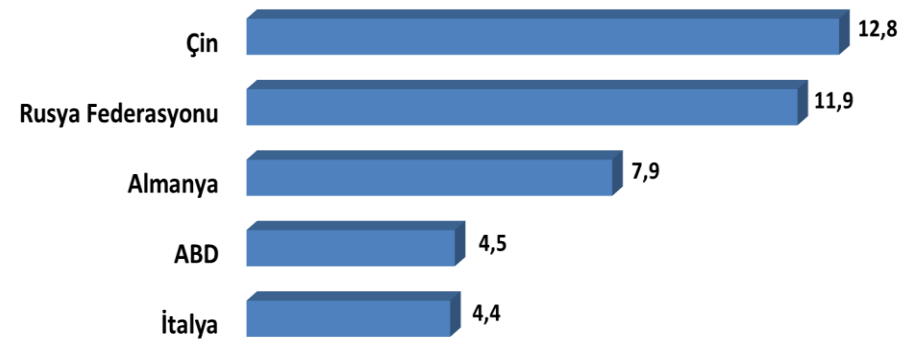
2020 yılı İthalatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

2021 Temmuz Ayı İhracatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

2021 Temmuz Ayı İthalatımızda İlk 5 Ülke (% Pay)

İhracatın Bölgesel Dağılımı

Milyon Dolar	HAZİRAN				OCAK-HAZİRAN			
	2020	2021	% Pay	% Değişim	2020	2021	% Pay	% Değişim
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ (27)	5.518	8.245	41,7	49,4	30.805	43.868	41,8	42,4
B- DİĞER ÜLKELER	7.942	11.530	58,3	45,2	44.254	61.077	58,2	38,0
1- DİĞER AVRUPA	2.075	2.873	14,5	38,5	10.292	14.160	13,5	37,6
2- AFRİKA	1.108	1.764	8,9	59,2	7.167	9.758	9,3	36,1
Kuzey Afrika	666	1.094	5,5	64,2	4.325	6.227	5,9	44,0
Diğer Afrika	442	670	3,4	51,6	2.842	3.532	3,4	24,2
3- AMERİKA	1.143	2.133	10,8	86,7	6.563	10.327	9,8	57,4
Kuzey Amerika	867	1.555	7,9	79,4	5.103	7.488	7,1	46,7
Orta Amerika ve Karayip	127	265	1,3	108,5	658	1.058	1,0	60,7
Güney Amerika	149	313	1,6	110,3	801	1.781	1,7	122,3
4- ASYA	3.520	4.634	23,4	31,6	19.780	26.176	24,9	32,3
Yakın ve Ortadoğu	2.561	3.061	15,5	19,5	14.270	17.853	17,0	25,1
Diğer Asya	959	1.572	8,0	63,9	5.510	8.323	7,9	51,0
5- AVUSTRALYA VE YENİ ZELANDA	62,6	101,3	0,5	61,9	333,8	514,2	0,5	54,0
6- DİĞER ÜLKE ve BÖLGELER	32,8	24,6	0,1	-25,1	117,7	142,5	0,1	21,0
GENEL TOPLAM	13.460	19.775	100	46,9	75.059	104.945	100	39,8

Kaynak: TÜİK

İthalatın Bölgesel Dağılımı

Milyon Dolar	HAZİRAN				OCAK-HAZİRAN			
	2020	2021	% Pay	% Değişim	2020	2021	% Pay	% Değişim
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ (27)	5.443	7.395	32,7	35,9	31.368	42.706	33,9	36,1
B- DİĞER ÜLKELER	10.875	15.232	67,3	40,1	67.583	83.405	66,1	23,4
1- DİĞER AVRUPA	2.123	3.477	15,4	63,8	15.345	20.666	16,4	34,7
2- AFRİKA	746	603	2,7	-19,2	3.389	3.646	2,9	7,6
Kuzey Afrika	466	384	1,7	-17,5	1.942	2.249	1,8	15,8
Diğer Afrika	280	219	1,0	-22,0	1.446	1.397	1,1	-3,4
3- AMERİKA	1.623	2.274	10,1	40,2	10.179	10.554	8,4	3,7
Kuzey Amerika	870	1.384	6,1	59,1	6.643	6.490	5,1	-2,3
Orta Amerika ve Karayip	98	104	0,5	6,6	526	552	0,4	5,0
Güney Amerika	655	786	3,5	20,0	3.011	3.511	2,8	16,6
4- ASYA	5.718	7.339	32,4	28,4	31.428	39.575	31,4	25,9
Yakın ve Ortadoğu	1.985	1.278	5,6	-35,6	8.524	7.764	6,2	-8,9
Diğer Asya	3.732	6.061	26,8	62,4	22.904	31.811	25,2	38,9
5- AVUSTRALYA VE YENİ ZELANDA	13	38	0,2	204,9	164	388	0,3	137,2
6- DİĞER ÜLKE ve BÖLGELER	652	1.501	6,6	130,2	7.078	8.575	6,8	21,1
GENEL TOPLAM	16.318	22.628	100	38,7	98.952	126.111	100	27,4

Kaynak: TÜİK

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

2) HİZMETLER TİCARETİ

Hizmetler Sektörüne İlişkin Hedefler

2023 Hedeflerimiz kapsamında hizmetler sektöründe;

- Ülkemizin dünya hizmet ticaretinden aldığı payın artırılması
- Hizmetler sektörü toplam ihracatının 150 milyar dolara çıkarılması
- Sağlık turizminde 20 Milyar Dolar, film-dizi sektöründe 1 Milyar Dolar, eğitim sektöründe 2 Milyar Dolar, bilişim sektöründe ise 10 Milyar Dolar tutarında ihracat rakamına ulaşılması

2015/8 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar ile desteklenen sektörler;

- Sağlık Turizmi, Bilişim, Eğitim, Film ve Yönetim Danışmanlığı

2015/8 sayılı Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi Hakkında Karar ile sağlanan destekler;

- Ürün-hizmet tescil desteği
- Marka yurtdışı tescil ve korunma desteği
- Rapor ve Yurtdışı Şirket Alımına Yönelik Danışmanlık desteği
- Belgelendirme desteği
- Reklam, tanıtım ve pazarlama desteği
- Danışmanlık desteği
- Acenta komisyon desteği
- Tercümanlık desteği
- Hasta yol desteği
- Bilgisayar oyunu-mobil uygulama pazara giriş desteği
- Film reklam desteği/film yurtdışı pazarlama desteği

Türkiye'nin Küresel Hizmet İhracatındaki Payı (%)

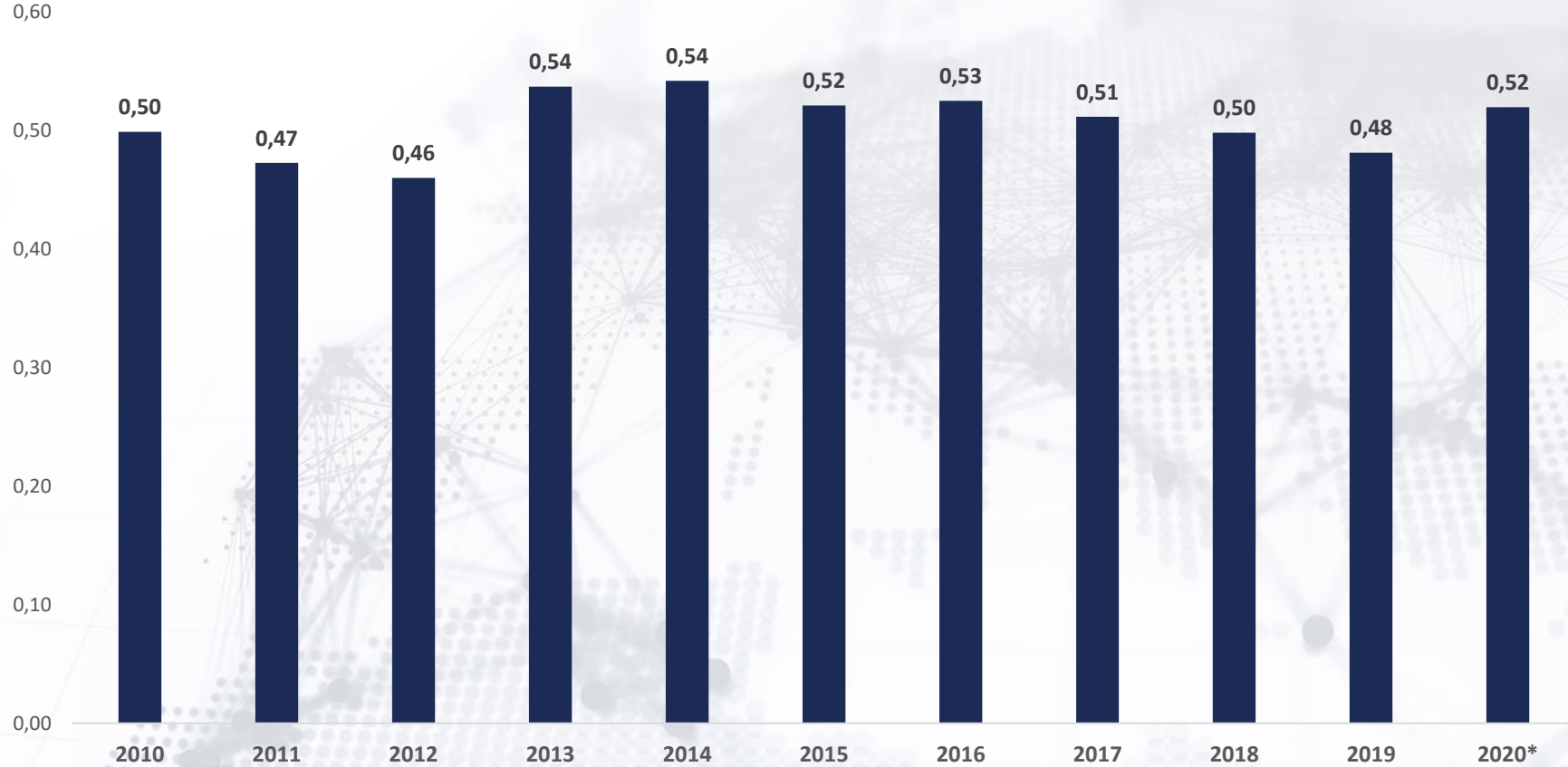
Kaynak: TCMB, DTÖ

➤ Türkiye'nin 2020 yılı küresel hizmet ihracatındaki payı %0,7 düzeyindedir.

*Tahmin

Türkiye'nin Küresel Hizmet İthalatındaki Payı (%)

Kaynak: TCMB, DTÖ

➤ Türkiye'nin 2020 yılı küresel hizmet ithalatındaki payı %0,52 düzeyindedir.

*Tahmin

Ödemeler Dengesi-Hizmet Kalemleri

Milyon Dolar	Haziran			Ocak-Haziran		
	2020	2021	Değişim(%)	2020	2021	Değişim(%)
Hizmetler Geliri	1.736	4.133	138,1	14.748	18.764	27,2
Taşımacılık Geliri	844	1.906	125,8	6.714	8.794	31,0
Seyahat Geliri	91	1.161	1175,8	3.501	4.579	30,8
İnşaat Geliri	17	24	41,2	107	120	12,1
Sigorta ve Emeklilik	164	262	59,8	1.117	1.286	15,1
Finansal Hizmetler Geliri	51	39	-23,5	254	324	27,6
Fikri Mülkiyet Hakları Kullanım Geliri	9	16	77,8	49	75	53,1
Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri Geliri	147	163	10,9	765	934	22,1
Diğer İş Hizmetleri Geliri	229	353	54,1	1.320	1.714	29,8
Kişisel, Kültürel ve Eğlence Hizmetleri Geliri	8	19	137,5	55	91	65,5
Resmi Hizmetler Geliri	28	21	-25,0	135	113	-16,3
Milyon Dolar	Haziran			Ocak-Haziran		
	2020	2021	Değişim(%)	2020	2021	Değişim(%)
Hizmetler Gideri	2.082	2.622	25,9	12.145	13.136	8,2
Taşımacılık Gideri	665	894	34,4	4.087	4.926	20,5
Seyahat Gideri	62	135	117,7	778	492	-36,8
İnşaat Gideri	1	1	0,0	6	8	33,3
Sigorta ve Emeklilik Gideri	265	322	21,5	1.796	1.758	-2,1
Finansal Hizmetler Gideri	106	53	-50,0	610	473	-22,5
Fikri Mülkiyet Hakları Kullanım Gideri	216	254	17,6	936	1.116	19,2
Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Hizmetleri Gideri	184	212	15,2	807	884	9,5
Diğer İş Hizmetleri Gideri	437	583	33,4	2.266	2.601	14,8
Kişisel, Kültürel ve Eğlence Hizmetleri Gideri	5	5	0,0	36	32	-11,1
Resmi Hizmetler Gideri	73	84	15,1	442	425	-3,8

Kaynak: TCMB

Yurt Dışında Müteahhitlik Hizmetleri

Yıl	Proje Sayısı	Ülke Sayısı	Proje Bedeli (\$)	Kümülatif Proje Bedeli (\$)	Ort. Proje Bedeli (\$)
1971-2002	2426	48	49.750.177.407	49.750.177.407	20.507.081
2003	339	35	6.397.601.656	56.147.779.063	18.871.981
2004	477	36	8.630.027.566	64.777.806.629	18.092.301
2005	451	33	12.914.620.409	77.692.427.039	28.635.522
2006	577	35	22.410.201.125	100.102.628.163	38.839.170
2007	617	45	25.815.417.471	125.918.045.634	41.840.223
2008	667	39	24.685.207.075	150.603.252.710	37.009.306
2009	508	45	20.210.153.992	170.813.406.702	39.783.768
2010	633	50	23.764.572.093	194.577.978.795	37.542.768
2011	562	51	24.433.755.689	219.011.734.484	43.476.434
2012	548	49	31.587.889.325	250.599.623.809	57.642.134
2013	438	50	31.254.518.527	281.854.142.336	71.357.348
2014	357	54	26.635.127.974	308.489.270.309	74.608.202
2015	287	57	23.885.307.446	332.374.577.756	83.224.068
2016	220	56	14.927.858.491	347.302.436.247	67.853.902
2017	327	52	16.832.496.172	364.134.932.419	51.475.523
2018	378	53	22.755.626.936	386.890.559.355	60.200.071
2019	524	45	19.349.452.841	406.240.012.196	36.926.437
2020	353	36	15.177.366.592	421.417.378.788	42.995.373
2021*	100	25	6.582.684.043	428.000.062.832	65.826.840

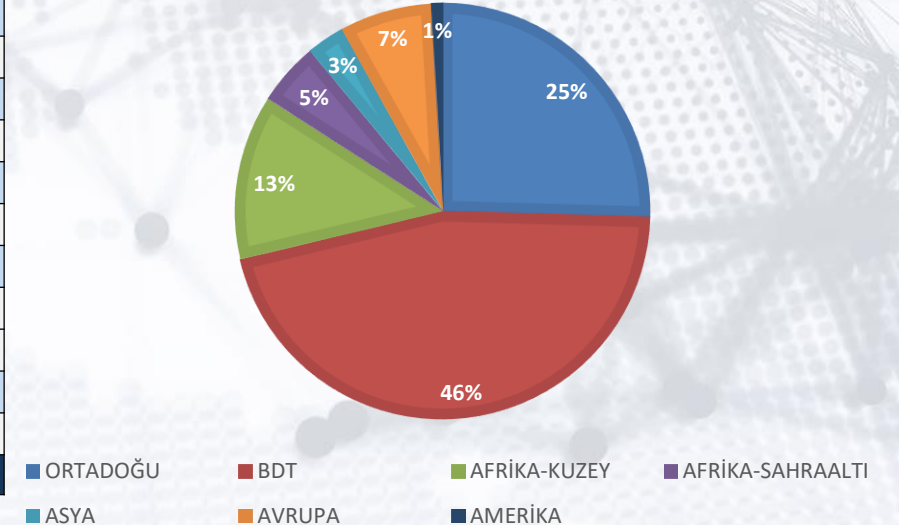
*Haziran ayı itibarıyla

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

- Dünyanın en büyük 250 müteahhitlik şirketi listesinde **2019** yılında **44** Türk firması vardır.
- Türkiye, bu bakımdan Çin'den sonra **2. sırada** yer almaktadır.

Sektörün ekonomiye katkıları: Döviz girdisi, ihracata katkı, istihdama katkı, teknoloji transferi, makina parkına etki, dışa açılma sürecine etki.

Müteahhitlik Hizmetlerinin Ülke Gruplarına Göre Dağılımı
(2021 Haziran ayı itibarıyla)

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

D-YATIRIM ORTAMI

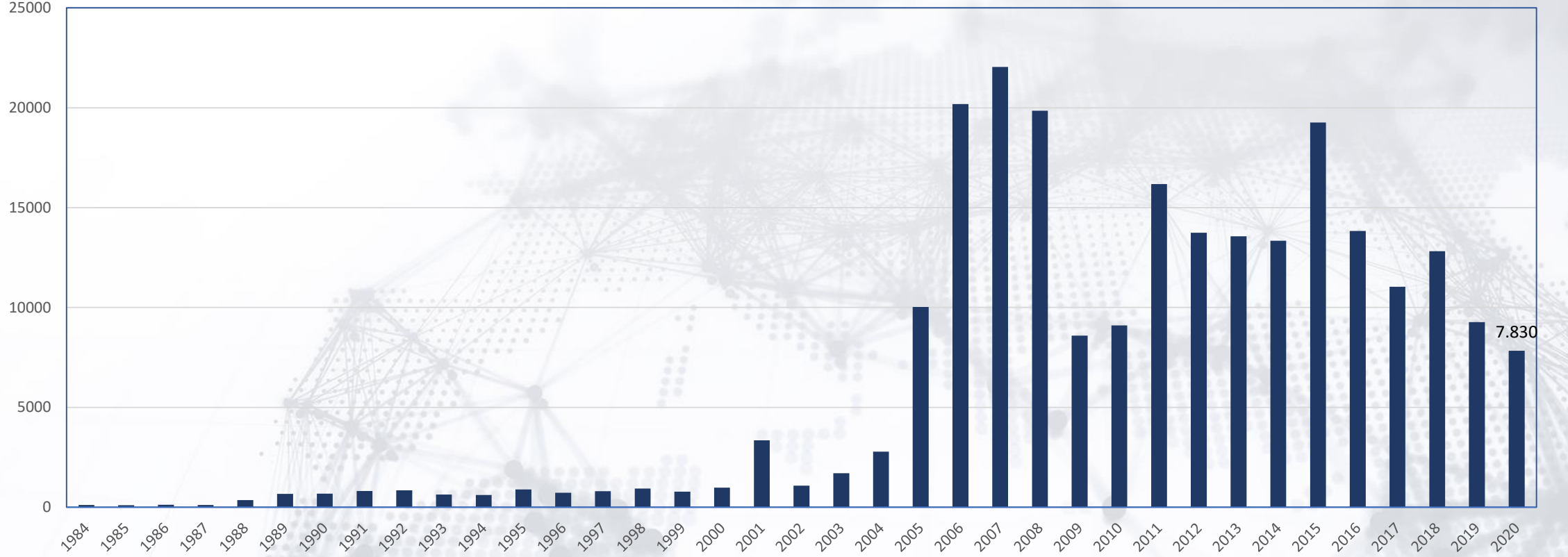

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları

1. ABD	19. Endonezya	39. İtalya	59. Meksika	79. Umman
2. Almanya	20. Estonya	40. Japonya	60. Norveç	80. Ürdün
3. Arnavutluk	21. Etiyopya	41. Katar	61. Özbekistan	81. Vietnam
4. Avusturya	22. Fas	42. Kazakistan	62. Pakistan	82. Yeni Zelanda
5. Avustralya	23. Filipinler	43. Kırgızistan	63. Polonya	83. Yunanistan
6. Azerbaycan	24. Finlandiya	44. Kuveyt	64. Portekiz	84. Yemen
7. BAE	25. Fransa	45. K.K.T.C.	65. Romanya	85. Gambia
8. Bahreyn	26. Güney Afrika	46. Kanada	66. Rusya	
9. Bangladeş	27. Güney Kore	47. Kosova	67. S. Arabistan	
10. Belçika	28. Gürcistan	48. Letonya	68. Sırbistan-Karadağ	
11. Beyaz Rusya	29. Hindistan	49. Litvanya	69. Singapur	
12. Bosna Hersek	30. Hırvatistan	50. Lübnan	70. Slovakya	
13. Brezilya	31. Hollanda	51. Lüksemburg	71. Slovenya	
14. Bulgaristan	32. İngiltere	52. Macaristan	72. Suriye	
15. Cezayir	33. İran	53. Makedonya	73. Sudan	
16. Çek Cumhuriyeti	34. İrlanda	54. Malezya	74. Tacikistan	
17. Çin Halk Cumhuriyeti	35. İspanya	55. Mısır	75. Tayland	
18. Danimarka	36. İsrail	56. Moğolistan	76. Tunus	
	37. İsveç	57. Moldova	77. Türkmenistan	
	38. İsviçre	58. Malta	78. Ukrayna	

Doğrudan Yabancı Yatırımlar (Milyon ABD Doları)

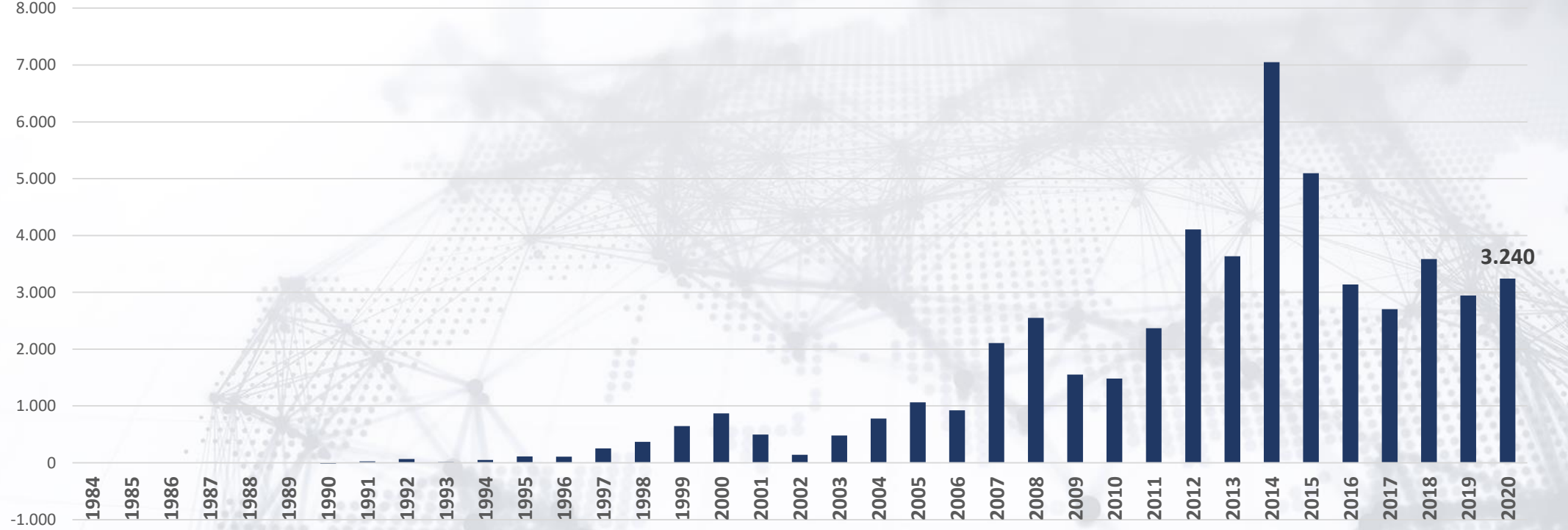

Kaynak: TCMB

- 1984-2002 döneminde 14,6 milyar ABD doları olan doğrudan yabancı yatırım tutarı, 2003-2020 döneminde kümülatif olarak 225,2 milyar dolara ulaşmıştır.
- Doğrudan yabancı yatırımlarda 2020 yılı Haziran ayında 221 milyon dolar giriş yaşanırken 2021 yılı Haziran ayında 1 milyar 18 milyon dolar giriş yaşanmıştır.

Yurt Dışına Doğrudan Yatırımlar (Milyon ABD Doları)

Kaynak: TCMB

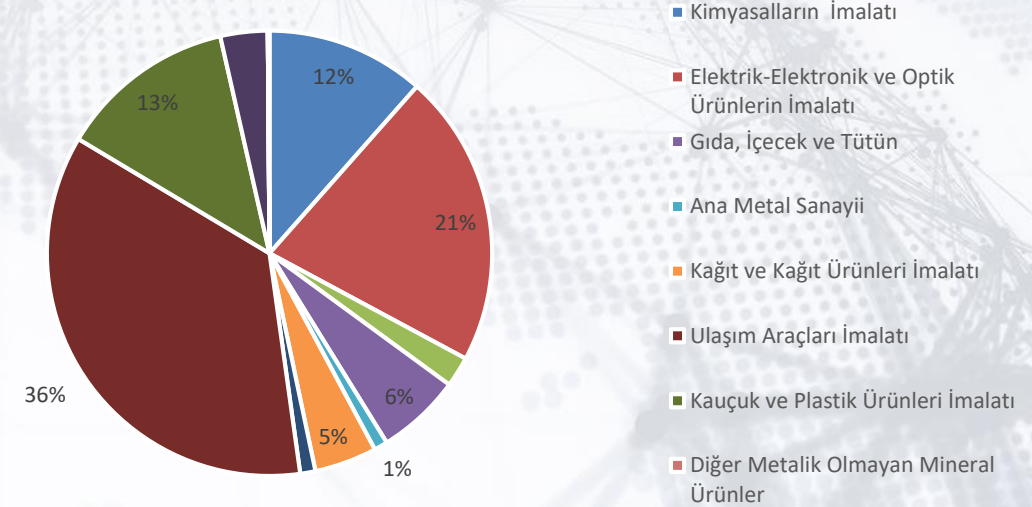
- Türk yatırımcıların yurtdışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların toplamı, 2003'ten 2020 yılına kadar kümülatif olarak 48,8 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.
- 2021 yılı Haziran ayında yurt dışına doğrudan yatırımlar bir önceki yılın aynı ayına göre %1,8 oranında gerileme ile 222 milyon dolar olmuştur.

Yabancı Yatırımların Sektörlere Göre Dağılımı

İmalat Sanayisinde Alt Sektörlerin Payı (%) (Ocak-Haziran 2021)

Milyon Dolar(\$)	Yıllık		Ocak-Haziran	
	2019	2020	2020	2021
TARIM SEKTÖRÜ	23	19	2	57
SİNAİ SEKTÖRÜ	2.103	1.273	629	929
Madencilik ve taşocakçılığı	83	132	100	35
İmalat	1.930	1.089	521	816
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	89	51	7	77
Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1	1	1	1
HİZMETLER SEKTÖRÜ	3.752	4.383	2.226	1.088
TOPLAM	5.878	5.675	2.857	2.074

Kaynak: TCMB

Doğrudan Yabancı Yatırımların (DYY) Ülkelere Göre Dağılımı

Sıra*	Ülkeler	2020 DYY (Milyon Dolar)	2021 DYY Haziran (Milyon Dolar)	2021DYY Ocak-Haziran (Milyon Dolar)
1	İngiltere	498	234	390
2	Fransa	162	53	81
3	İsviçre	136	40	211
4	Hollanda	595	33	376
5	Çin	1	30	60
6	Almanya	312	21	104
7	Japonya	113	11	88
8	Lüksemburg	437	8	27
9	İspanya	7	23	83
10	Kuveyt	5	25	4
11	Güney Kore	4	291	20
12	Avusturya	1	56	23
13	Çek Cumhuriyeti	1	18	16
14	İtalya	1	32	34
15	Rusya	2	1	3
16	Panama	12	1	6
17	Suudi Arabistan	12	1	5
18	Singapur	16	1	14
19	Belçika	64	0	0
20	Bulgaristan	1	0	0
LİSTE TOPLAMI		2.380	879	1.545
TOPLAM		5.675	460	2.074

Sıralama 2021 Yılı Haziran ayına göredir.

Kaynak: TCMB

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

E-SERBEST BÖLGELER

Serbest Bölgelerin Sağladığı Avantajlar

- Üretici Kullanıcılar için Vergi Avantajlarından Yararlanma İmkânı
- Orta ve Uzun Vadede Geleceği Planlayabilme İmkânı
- Kâr Transferi İmkânı
- Ticaret Kolaylığı İmkânı
- Gümrük Vergisi Prosedüründen Arındırılmış Ticari Faaliyet İmkânı
- AB ve Gümrük Birliği Kriterlerinin Gerektirdiği Serbest Dolaşım Belgelerinin Temini İmkânı
- Eşitlik Prensibi
- Zaman Kısıtlaması Bulunmaması
- Pazar İhtiyaçlarına ve Şartlarına Göre Serbestçe Belirlenecek Ticari Faaliyet İmkânı
- Gerçekçi Bir Enflasyon Muhasebesi İmkânı
- Yerli ve Yabancı Tüm Pazarlara Erişim İmkânı
- Azaltılmış Bürokratik Prosedür ve Dinamik İşletme Yönetimi
- Stratejik Avantaj
- Her Türü Ticari ve Sınai Faaliyete Uygun ve Ucuz Altyapı İmkânı
- Tedarik Zinciri İmkânlarından Yararlanma Kolaylığı

Serbest Bölgeler

➤ 18 Serbest Bölgede 2021 yılı Haziran ayı itibarıyla 81.963 kişilik istihdam sağlanmıştır.

İhtisas Serbest Bölgeleri

- Ülkemizin Ar-Ge, katma değer ve yüksek teknoloji içerikli mal ve hizmet ihracatı payının artırılması amacıyla Bakanlığımızca İhtisas Serbest Bölgeleri projesi hayata geçirilmiştir.
- Bu kapsamda, 20/02/2020 tarihinde **İstanbul İhtisas Serbest Bölgesi** ilan edilmiştir.
- İhtisas Serbest Bölgelerinde 2635 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile **yazılım ve bilişim** sektöründe olgunlaşmış ve ihracata yönelmek isteyen **Ar-Ge yoğun, yüksek katma değerli, inovasyon ve teknoloji odaklı** yatırımlara daha geniş imkânlar ile **istihdam ve kira** destekleri sağlanmaktadır.
- Bu bölgelerde yazılım ve bilişim sektörlerinde yapılacak yatırımlar **öncelikli yatırım konuları** arasına alınmış ve **5. bölge** yatırım teşviklerinden yararlanmaları sağlanmıştır.
- Önümüzdeki dönemde de katma değerli ve yüksek teknoloji içeren farklı sektörlerde **yeni İhtisas Serbest Bölgeleri'nin** hayata geçirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

Serbest Bölgelerin Ticaret Hareketleri (Milyon ABD Doları)

Milyon Dolar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Yurtiçinden Bölgelere	2,971	2,887	2,732	2,205	2,125	2,376	2,563	2,665	2,574
Bölgelerden Yurtdışına	7,071	7,701	7,958	7,494	7,041	7,525	8,147	7,978	7,727
Yurtdışından Bölgelere	7,257	7,490	7,059	6,550	5,868	6,404	6,453	5,633	7,028
Bölgelerden Yurtiçiye	5,754	5,162	4,683	4,012	3,999	4,073	3,766	3,379	4,729
TOPLAM TİCARET HACMİ	23,053	23,240	22,432	20,261	19,033	20,378	20,929	19,656	22,058

Kaynak: Serbest Bölgeler, Yurt Dışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü

- 2021 yılı Ocak-Haziran döneminde serbest bölgelerde gerçekleştirilen toplam ticaret hacmi 11,9 milyar dolar olmuştur.

Serbest Bölgelerde Sektörel Yoğunlaşma

İstanbul AHL	Hizmetler ve yazılım
Antalya	Yat inşası, medikal aletler
Kocaeli	Gemi inşası
Avrupa	Hazır giyim
Mersin	Hazır giyim
Bursa	Otomotiv alt endüstrileri
İzmir	Deri
TÜBİTAK-MAM	Ar-Ge faaliyetleri
Adana-Yumurtalık	Gemi tamir ve bakımı

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

F– İKİLİ, BÖLGESEL, ÇOKLU VE ÇOK TARAFLI TİCARET

Ticari İlişkiler

➤ İkili Ticari İlişkiler

Avrupa, Asya-Pasifik, Avrasya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Sahra Altı Afrika, Amerika

➤ Bölgesel Ticari İlişkiler

AB, EİT, D8, KEİ, İİT, İSEDAK

➤ Çok Taraflı Ticari İlişkiler

DTÖ, G20

Serbest Ticaret Anlaşmamız Olan Ülkeler

- 1. EFTA (Norveç, İsviçre, İzlanda, Liechtenstein) (1992)**
- 2. İsrail (1997)**
- 3. Makedonya (2000)**
- 4. Bosna Hersek (2003)**
- 5. Filistin (2005)**
- 6. Tunus (2005)**
- 7. Fas (2006)**
- 8. Mısır (2007)**

- 9. Arnavutluk (2008)**
- 10. Gürcistan (2008)**
- 11. Karadağ (2010)**
- 12. Sırbistan (2010)**
- 13. Şili (2011)**
- 14. Güney Kore (2013)**
- 15. Mauritius (2013)**
- 16. Malezya (2015)**
- 17. Moldova (2016)**

- 18. Faroe Adaları (2017)**
- 19. Singapur (2017)**
- 20. Kosova (2019)**
- 21. Venezuela (2020)**
- 22. Birleşik Krallık (2021)**
- 23. Katar ***
- 24. Lübnan***
- 25. Sudan***

() İç onay sürecinde*

Serbest Ticaret Anlaşması Müzakeresi Devam Eden Ülkeler

Aktif Müzakereler

1. Japonya
2. Tayland
3. Endonezya
4. Ukrayna

Diğer Müzakereler

1. Meksika
2. Ekvator
3. MERCOSUR
4. Peru
5. Kolombiya
6. Pakistan
7. Somali
8. Kamerun
9. Kongo Demokratik Cumhuriyeti
10. Körfez İşbirliği Konseyi
11. Cibuti
12. Çad

G-20 Dönem Başkanlığı

- ABD, Almanya, Arjantin, Avrupa Birliği, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan ve Türkiye'den oluşmaktadır.
- G-20 ülkeleri, dünya ekonomisinin %80'ini; küresel ticaretin %75'ini ve dünya nüfusunun yaklaşık üçte ikisini temsil etmektedir.
- G-20 Dönem Başkanlığı her sene bir üye ülke tarafından yürütülmektedir. G-20 Dönem Başkanlığı 2019 yılında Japonya tarafından üstlenilmiştir. 2020 yılında Dönem Başkanlığını Suudi Arabistan yapmıştır. 2021 yılında ise G-20 Dönem Başkanlığını İtalya yürütecektir.

Ticaret Bakanlığı Yurt Dışı Teşkilatı

Hali hazırda **113** ülke, **171** Merkezde (**3'ü** Daimi Temsilcilik) **195** Ticaret Müşaviri/Ataşesi görev yapmaktadır.

TİCARET BAKANLIĞI
YURT DIŞI TEŞKİLATI

